

Kuntalehti

Paluumuutto on
kiehtova ratkaisu

Koulussa tapahtuu

**Pippa Laukka
saa arjesta voimia**

MIKSI AKUSTIIKKA ON YKSI KOULURAKENTAMISEN TÄRKEIMMISTÄ PÄÄTÖKSISTÄ?

HYVÄ ÄÄNIYMPÄRISTÖ TUKEE OPPIMISTA, VÄHENTÄÄ KUORMITUSTA JA PARANTAA TILOJEN KÄYTETTÄVYYTTÄ. MYÖS AKUSTIIKKALEVYJEN ALKUPERÄLLÄ ON VÄLIÄ.

Kuntien tilahankkeissa korostuvat energiatehokkuus, muuntojoustavuus ja kustannusten hallinta. Yksi keskeinen, mutta usein aliarvioitu tekijä on kuitenkin tilojen akustiikka – se vaikuttaa suoraan oppimiseen, työskentelyoloihin ja tilojen käytettävyyteen.

Hyvä huoneakustiikka parantaa puheen ymmärrettävyyttä, vähentää kuormitusta ja tukee keskittymistä. Koulut, päiväkodit ja hoivatilat ovat ympäristöjä, joissa ääniolosuhteilla on merkittävä vaikutus käyttäjien hyvinvointiin ja toiminnan sujuvuuteen.

Yläkuvassa Karsikon koulu Joensuussa. Kuva: Zentuvo
Pikkukuvassa kierrätyslasimurskaa Forssan tehtaalla. Kuva: Isover

Ääntä vaimentava akustiikkakatto lyhentää jälkikaiunta-aikaa ja pienentää melutasoa. Tarvittaessa kokonaisuutta voidaan täydentää seinäakustiikalla, jolloin äänen hallinta tehostuu etenkin avoimissa tiloissa.

Akustiikkaratkaisuja valittaessa huomio siirtyy yhä enemmän mitattaviin ja todennettaviin tekijöihin. Absorptioluokan lisäksi ratkaisevia tekijöitä ovat materiaalien alkuperä, päästöt sekä tuotteen elinkaari-vaikutus.

Sertifikaatit, kuten ympäristöselosteet ja sisäilmaluokitukset, helpottavat vertailua ja tukevat päätöksentekoa. Niiden avulla valinta on perusteltavissa sekä käyttäjien hyvinvoinnin että vastuullisuustavoitteiden näkökulmasta.

Akustiikka ei ole vain tekninen yksityiskohta, vaan keskeinen laatu tekijä, joka vaikuttaa rakennuksen toimivuuteen koko sen elinkaaren ajan.

Lue lisää: ecophon.fi

KIERTOTALOUTTA TUKEVA VALINTA RAKENTAMISEEN

Saint-Gobain Ecophon valmistaa Forssassa ääntä vaimentavia akustiikkaratkaisuja, joissa yhdistyy kotimainen tuotanto, materiaalitehokkuus ja tutkittu tieto ääniympäristön vaikutuksista hyvinvointiin.

Akustiikkalevyjen pääasiallinen raaka-aine on kulutuksen jälkeinen kierrätysmateriaali: käytetyt lasipakkaukset ja

rakentamisen purkulasi. Kierrätyslasista valmistettu lasivilla on kestävä materiaali, jonka elinkaari on yhtä pitkä kuin rakennuksenkin.

”Hyvin suunniteltu akustiikka tukee tilojen toimivuutta koko elinkaaren ajan. Kun ääniympäristö toimii, tilat palvelevat käyttäjiä paremmin ja investoinnin arvo säilyy pitkällä aikavälillä. Se on ratkaisu, joka maksaa itsensä takaisin käytettävyytenä ja hyvinvointina”, toteaa Commercial Manager **Virpi Villa-Peltonen** Ecophonin Suomen liiketoimintayksiköstä.

VERKOSSA

Kuva: Ähtärin kaupunki

Ähtärin ja Alavuden selvityspäivät

Ähtärin kaupunginhallituksen toinen varapuheenjohtaja **Esa Eloranta** (kesk.) huomauttaa, että kuntajakoselvitys käynnistettiin kuntarakennelain perusteella, vaikka Ähtärin lisäksi Alavuden kaupunki vastusti sitä.

Ähtärin ja Alavuden puheenjohtajistoista koostuva ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 8.8.

– Neuvotellaan ja selvitetään, jos positiivisesti ilmenee jotain, millä voidaan parantaa taloutta.

Yhteistyötä voidaan tarkastella rakentavasti ilman kuntaliitostakin, Eloranta näkee.

– Esimerkiksi joidenkin virkojen ja toimintojen yhdistämisellä voitaisiin pienentää kustannuksia ja vahvistaa näin molempien kaupunkien taloutta, pohtii Eloranta.

Ähtärin ja Alavuden väliseen kuntajakoselvitykseen on jouduttu Ähtärin kaupungin talousongelmien takia.

Jouni Lampinen

Ari Alatossava. Kuva: Pekka Manninen

Kuntajohtajapäivät vetävät Ouluun

Kuntajohtajapäivät on tärkeä kohtaamispaikka kuntien ylimmälle johdolle 13.-14.8. Oulussa.

Kuntaliiton ja Finnish Consulting Groupin järjestämä tapahtuma kokoaa kaupungin- ja kunnanjohtajat, apulaiskaupunginjohtajat sekä pormestarit.

Lähes joka toinen kunta on edustettuna vuosittaisessa tapahtumassa. Tapahtuma käynnistyy Kuntaliiton toimitusjohtajan **Minna Karhusen** ja Oulun kaupunginjohtajan **Ari Alatossavan** tervetulo- ja puheilla.

Kuntajohtajapäivillä keskustellaan kuntien elinvoimasta ja kuntasektorin tulevaisuuden suunnasta.

Lisäksi Oulussa pureudutaan kuntajohtajan työn haasteisiin ja mahdollisuuksiin, kuntien strategiseen kehittämiseen ja tulevaisuuden rooliin.

Jouni Lampinen

Kuukauden luetuimmat

1. TYÖPAIKKAUUTISET
Padasjoen kunnanjohtajaksi 36 hakijaa – ”Jos tästä porukasta ei löydy, niin sitten ei mistään”

2. UUTISET
Helena Petäistölle rakkaimmat kylät ja kaupungit

3. MIELIPITEET
”Kunnanjohtajan kannattaa hakea muualle töihin”

TÄSSÄ LEHDESSÄ

Mitä kuuluu suomalainen koulu

Koulut alkavat samaan aikaan kuin tämä syksyn ensimmäinen Kuntalehti ilmestyy. Siksi yksi keskeinen aihe on tällä kertaa koulu ja koulutus, joka on luonnollisesti Kuntalehden keskeinen teema merkityksensä vuoksi koko ajan.

Suomalainen koulutusjärjestelmä on paitsi maailmankuulu, myös perusrakenteiltaan onnistunut. Yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja maksuton, kirjoittaa Kuntaliiton koulutusasioiden johtaja **Irmeli Myllymäki**. Miten siitä saataisiin vielä parempi?

Koulukeskustelua ja nimenomaan sisältökeskustelua kaivataan. Koulu on paljon muuta kuin seinät, rakennusten määrä ja välimatkat. Miten suomalaista osaamista kouluissa käytetään? Miten lapset voivat ja miten jokainen saisi itselleen parasta opetusta.

Suomella ei ole varaa siihen, että osa lapsista putoaa. Se on myös inhimillisesti väärin. Toiset pärjäävät koulussa melkein riippumatta siitä, millaista opetus on, sanoi eräs kokenut opettaja Kuntalehdelle. Osa puolestaan ei pärjää erilaisista syistä. On vaikea uskoa, että tiedonpuute estäisi laadukkaan koulun järjestämisen.

Kuntalehti toivoo sinulta lukijana näkemyksiä koulusta. Miten saisimme suomalaisesta koulusta hyvän kaikille lapsille ja nuorille: Kirjoita toimitus@kuntalehti.fi

Tiina Ojut

Tiina Ojutkangas
Päätoimittaja

KUNTALEHTI 6/2026 Parempia päätöksiä tiedolla ja kohtaamisilla.

109. vuosikerta
ISSN 1236-0066
Aikakausmedian jäsen

JULKAISIJA
KL-Kustannus Oy

Postiosoite
Kuntatalo,
Toinen linja 14
00530 Helsinki

PÄÄTOIMITTAJA
Tiina Ojutkangas

TAITTO JA ULKOASU
KRUT, krut.fi

KANSI
Kuva: Soila Puurtinen

Juttuvinkit, tiedotteet ja mielipiteet
toimitus@kuntalehti.fi

Onko jutussa virhe?
Lehti korjaa olennaiset asiavirheet viipymättä. Oikaisupyynnöt: toimitus@kuntalehti.fi

ILMOITUKSET
Mediakortti:
kuntalehti.fi/mediatiedot
Työpaikkailmoitukset:
asiakaspalvelu@kuntamediat.fi

Mainosmyynti
Marianne Kaartoaho
Puh. 040 708 6640
marianne.kaartoaho@kuntalehti.fi

Inkeri Valtonen
Puh. 040 717 8614
inkeri.valtonen@dorimedia.fi

Painopaikka
PunaMusta Oy

TILAUKSET
kuntalehti.fi/tilaa
asiakaspalvelu@kuntamediat.fi
Puh. 050 599 6681

/KUNTALEHTI

Pia Petrell on savonlinnalainen paluumuuttaja. Aikaisemmin koti oli Vantaalla.

Kuva: Timo Seppäläinen

Sisällys

- 6 Ehdotus Vantaan yhdistämisestä
- 8 NÄKÖKULMA Hyvästä koulutuksesta vielä parempi
- 10 Töitä ja valintoja
- 12 Arjessa on oltava asioita, jotka tuottavat mielihyvää
- 16 Oma työhuone on enää kahdella Tampereen kaupungintalossa
- 17 PÄÄKIRJOITUS Mahdunko omaan elämään
- 18 Kaikki piilot kaivetaan, jotta työttömät nuoret työllistyvät
- 23 Disinformaatio murentaa luottamusta instituutioihin
- 29 KOLUMNI Voisiko keskustaa rakentaa niin, että sieltä ei haluaisi heti pois?
- 30 Naisrytittäjien tarinoista lisäpotkua maakuntaan
- 31 Silta sysäsi Hailuodon matkailun kovaan kasvuun
- 34 FAKTA Syyslukukausi on taas alkanut
- 35 Kentän toive: Tolkkaa koulujen muutosten tahtiin
- 39 Q&A 5 kysymystä kulttuuripääkaupungin vuodesta
- 41 KUNTAJOHTAJAN BLOGI Päämajakaupunki uudessa ajassa
- 42 Mielipiteet
- 44 ONNELLISUUSKIRJOITUS Lomilta paluu on sopiva hetki pohtia luovasti
- 46 KUNTAKOULU Valtuustokauden aikana voi olla monta puheenjohtajaa
- 49 HYVIÄ UUTISIA Miksei kukaan halua hyviä uutisia? Me haluamme!
- 50 PALUUMUUTTAJAT Paluumuuton tunnelma: "Tervetullut olo"
- 54 Ding Ma arvostaa arjen luksusta
- 55 PÄÄTTÄVÄT ELIMET Ryhmäkuri - Väärin ymmärretty demokratian sankari
- 56 PYKÄLÄPEIKKO TUTKII Saako Mustin haudata takapihalle?
- 58 LAKIPALSTA Kompassi ristiriitaisten tavoitteiden keskellä

Ylikirjastonhoitaja, professori Kimmo Tuominen on varovainen sosiaalisessa mediassa. Kuva: Leila Itkonen

Kulttuuripääkaupunkivuosi on tuonut kestävää kehitystä Ouluun, arvioi kaupunginjohtaja Ari Alatossava. Kuva: Oulu2026, Linnea Laatikainen

11 Olen erittäin kiitollinen saamastani luottamuksesta.

Kajaanin kaupunginjohtajaksi valittu Terho Savolainen

Pääkaupunkiseutu muodostaa yhtenäisen kaupunkialueen, huomauttaa Vantaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Sakari Rokkanen. Kuva: Timo Seppäläinen

Yhdistymisasiosta puhuttaessa Helsingin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Eveliina Heinäluoma (sd.) painottaa kuntalaisten näkökulman tärkeyttä. Kuva: Markus Sommers

Jarno Limnell (kok.) oli viime kuntavaalien ääniharava Espoossa eli hän sai ehdokkaista eniten ääniä. Kuva: Kimmo Falck

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan Ulla Kaukolan (sd.) mielestä ei ole mitään syytä edistää Vantaan liittämistä Helsinkiin. Kuva: Timo Seppäläinen

Ehdotus Vantaan yhdistämisestä

Vantaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Sakari Rokkanen käynnisti kuuman keskustelun.

Teksti Jouni Lampinen

Vantaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja **Sakari Rokkanen** (kok.) tiesi tarttuvansa herkkään aiheeseen ehdottaessaan kotikaupunkinsa yhdistämistä Helsinkiin.

Rokkasen ehdotus nousi esiin Helsingin Sanomien jutun kautta. Liitosajatus on selvästikin kiinnostanut ihmisiä, hän sanoo.

– Ehdotuksesta on tullut tosi paljon positiivista palautetta, alueen asukkailta ja yrityksiltä.

Positiivista palautetta liitosehdotuksesta on annettu hänen mukaansa nimenomaan hallintojen ulkopuolelta.

– Erilaisiin hallintoihin ja rajoihin ollaan rakastuneempia hallintojen sisällä. Alueen asukkaat miettivät enemmän pääkaupunkiseutua toiminallisena kokonaisuutena.

Rokkasen ehdotuksessa Vantaan ja Helsingin yhdistymisen jälkeen nimenä olisi Helsinki.

– Yhdessä alue olisi elinvoimaisempi ja kilpailukykyisempi.

Näkökulma Helsingistä

Vantaan ja Helsingin yhdistymisestä kysyttäessä Helsingin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja **Eveliina Heinäluoma** (sd.) painottaa, että kuntalaisten tarpeita ja ajatuksia on syytä kuunnella herkillä korvalla.

– Ajattelen niin, että on syytä mennä yhteistyö edellä. On Vantaan ratikka ja Espooseen on Länsimetro. MAL-yhteistyötä voisi kehittää, kun nykyhallitus on halunnut vähentää sitä.

– Jos yhteistyöhankkeissa törmätään tilanteeseen, että se ei riitä, niin sitten voi pohtia kuntaliitosmahdollisuuksia. Kun puhutaan miljoonan ihmisen kunnasta, tulee lähivaikuttaminen isoksi asiaksi, Heinäluoma lisää.

Kaikissa kaupungeissa tärkeitä ovat lähipalvelut, muun muassa päivähoito, koulu, terveyspalvelut ja ikäihmisten palvelut, Heinäluoma jatkaa.

– Tästä syystä jo nyt pitäisi panostaa lähidemokratian toteutumiseen. Kaikissa tapauksissa Espoon pitää olla mukana. Kaikki hankkeet, jotka ovat tärkeitä yhteistyön näkökulmasta, koskettavat näitä kolmea isoa kuntaa.

Näkökulma Espoosta

Myös Espoon kaupunginvaltuuston puheenjohtajan **Jarno Limnellin** (kok.) mielestä on hyvä miettiä yhteistyön syventämistä sen sijaan, että nyt pohdittaisiin kuntarajojen siirtämistä.

Limnell katsoo asiaa myös Uudenmaan maakuntahallituksen puheenjohtajan näkökulmasta ja siinä yhteydessä myös Helsingillä on tärkeä paikkansa.

– Mietitään, miten koko Uuttamaata vahvistetaan, Limnell jatkaa.

Entä jos puhutaan tästä liitosasiasta?

– Oma näkemykseni on, että Espoo pysyy Espoona.

Näkökulmia Vantaalta

Vantaan kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Ulla Kaukola** (sd.) kertoo Rokkasen vaatimuksen Vantaan yhdistämisestä

Helsinkiin tulleen hänelle täytenä yllätyksenä.

Vantaan näkökulmasta Kaukola painottaa, että valtuusto on puoli vuotta sitten hyväksynyt uuden kaupunkistrategian.

– Strategian valmistelun aikana ei käyty mitään keskustelua Vantaan liittämisestä Helsinkiin eikä asia tullut millä tavalla esille strategian päätöksästytyssäkään.

– Strategia pohjautuu Vantaan itsenäisyyteen kaupunkina ja siksi sen nimi ei ole esimerkiksi "Vantaan tulevaisuus asuu Helsingissä", vaan nimenä on "Tulevaisuus asuu Vantaalla".

Myöskään perussuomalaisten kaupunginvaltuustoryhmän puheenjohtajana toimiva **Kai-Ari Lundell** ei lämpene Vantaan ja Helsingin yhdistymiselle.

Julkisuutta Rokkasen ehdotus sai runsaasti ja se oli varmasti kokoomusvaikuttajan tarkoituskin, Lundell epäilee.

Rokkanen on HS:n mukaan ilmoittanut pyrkivänsä kansanedustajaksi.

Rokkasen ehdotusta Vantaan liittämiseksi Helsinkiin ei tarvitse erityisemmin miettiä, Lundell lisää.

– Tämä on siinä mielessä turha keskustelu, koska se ei johda mihinkään.

Vantaalaisvaltuutettu **Petri Roininen** (kesk.) näkee, että erilliset kunnat pitävät kuntaveron järjellisenä kuntien välisen kilpailun kautta.

Pääkaupunkiseudun kuntien yhdistämistä parempi ratkaisu olisi yhdistää Uudenmaan hyvinvointialueet, Roininen linjaa.

Turha keskustelu, koska se ei johda mihinkään.

Yhdessä helpompi huominen

Uusi asiantuntijajärjestelmämme Akaasia on saatavilla!

- Arvioitu käyttökokemukseltaan erinomaiseksi
- Helpottaa asiantuntijajärjestelmän prosessit ja käyttäjän toimintapolut huomioiden

Liity Triplanin palveluiden tyytyväiseksi asiakkaaksi! Ota yhteyttä myynti@triplan.fi

Triplan Oy | p. (03) 647 4460 | www.triplan.fi

Kuvitus KRUT Collective, krut.fi

Hyvästä koulutuksesta vielä parempi

Suomalainen koulutusjärjestelmä on paitsi maailmankuulu, myös perusrakenteiltaan onnistunut. Yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja maksuton, kirjoittaa koulutusasioiden johtaja Irmeli Myllymäki.

Suomalaisessa koulutusjärjestelmässä koko ikäluokka kohdataan yhteisessä peruskoulussa ja oppivelvollisuuden laajentuessa vuonna 2021 myös toisen asteen koulutuksesta tuli maksutonta. Väylät korkea-asteelle ovat kaikille auki. On inhimillisesti oikein tarjota jokaiselle nuorelle yhdenvertainen mahdollisuus kouluttautua, mutta se on myös yhteiskunnallisesti viisasta. Pienen maan on tärkeää varmistaa, että kaikki kyvyt saadaan käyttöön, ketään ei ole varaa jättää ulkopuolelle.

NYT ON KUITENKIN NOUSSUT ISO HUOLI siitä, miten hyvän järjestelmämme oppimistulokset vastaavat tämän päivän tarpeita, miten pärjäämme kansainvälisissä vertailuissa ja miten korkeasti koulutettujen osuus nuorista aikuisista saataisiin kasvuun.

PISA-tuloksia tarkastelemalla perusopetuksen oppimistulokset tosiaan ovat heikentyneet, tasainen alaspäin kulkeva trendi näyttää kurjalta. Suomen aikaisemman vahvan maineen myötä ilmiötä hämmästellään myös ulkoa päin. Kesäkuussa Harvardin yliopiston ”tähti professoriksi” tituleerattu **Raj Chetty** yllättyi Suomen oppimistulosten jyrkästä laskusta.

Lääkkeeksi hän tarjosi muun muassa oppilaiden osaamisen testaamista valtakunnallisilla, yhtenäisesti arvosteltavilla kokeilla. Samaan aikaan kunnissa päähkäillään, miten varmistaa koulutuksen saavutettavuus oppilas- ja opiskelijamäärien vähentyessä ja miten sivistyspalvelut tulevaisuudessa rahoitetaan. Asiat liittyvät toisiinsa. Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus on yhdenvertaisen koulutuksen edellytys.

Osaamistulosten nostamiseen ei yhtä helppoa konstia ole. Resurssipuheen taakse voidaan aina mennä, mutta todellinen uudistaminen on myös paljon muuta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on lähtenyt vastaamaan haasteeseen lisäämällä perusopetukseen äidinkielen ja matematiikan tunteja sekä selkeyttämällä arviointia.

Riittääkö se, jos samalla ei uudisteta opetussuunnitelmia niin, että ydinasiat on kaikkien helppo löytää? Nykyinen opetussuunnitelma on rakentunut pala palalta valtavaksi kokonaisuudeksi, joka kaipa kipeästi lyhentämistä. OPS:n paisuminen on tapahtunut kuin vaivihkaa, eikä karsimiseen ole toistaiseksi löytynyt rohkeutta.

Taloustieteilijöiden esittämät yhteiset kokeet varmasti mittaisivat koulujen välisiä eroja. Mutta toisivatko ne kuitenkaan ratkaisua oppimistuloksiin, jos sisältöjen ja tekemisen pohja on mennyt laajuudessaan sekavaksi?

OSAAMISTASON NOSTAMISESSA avainasemassa on opetushenkilöstö. Koulun toimintaympäristö muuttuu yhteiskunnan muuttuessa ja sen myötä muuttuu myös opettajuus. Muutoksessa on välttämättömyyttä huolehtia opettajien osaamisen vahvistamisesta. Valmiuksia tarvitaan yhä enemmän erilaisten oppijoiden ja monikielisten luokkien opettamiseen.

Myös etäyhteyksien hyödyntäminen on keskeinen taito tulevaisuuden perusopetuksessa. Oppilasmäärien laskiessa yhä useamman opettajan työ tulee jakautumaan moneen eri kouluun. Yhteisiä opettajia tullaan tarvitsemaan niin koulujen kuin kuntien kesken, jotta kelpoisten opettajien saatavuus kaikkialle voidaan

Tulevissa uudistuksissa toivoisi katseen kohdistuvan vahvemmin koulutuspolitiikan kokonaisuuteen.

varmistaa. Opettajien korkea koulutustaso on ollut suomalaisen koulun laadun tae. Koulutustasosta ei tule jatkossakaan tinkiä. Sen sijaan olisi paikallaan miettiä, voisiko kovin kapeiksi muodostuneita kelpoisuuksia hyödyntää nykyistä laajemmin.

Opetuksen ja koulutuksen järjestäjien pöydällä oleva ajankohtainen kysymys liittyy palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen. Palveluverkkoja on pakko sopeuttaa lapsimäärien muutoksiin, mikä tarkoittaa koulujen ja oppilaitosten määrän vähenemistä. Kuntien välinen yhteistyö tulee lisääntymään ja sitä voidaan tehdä eri asteisena.

Kuntalain mukaiset rakenteelliset yhteistyön muodot, kuten kuntayhtymä tai vas-
tuukuntamalli ovat koulutuspalveluihin hyvin soveltuvia, mutta myös toiminnallisen yhteistyön muodoista, kuten yhteisestä kurssitarjonnasta tai yhteisopettajuudesta löytyy mahdollisuuksia.

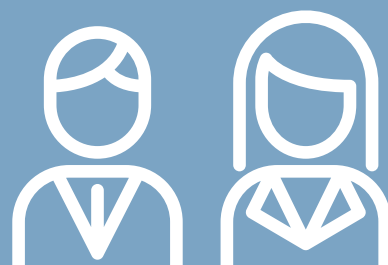
Opetus- ja kulttuuriministeriö on lähtenyt tukemaan kuntien välistä yhteistyötä perusopetuksessa myöntämällä valtionavustusta 36 yhteistyöalueelle, joissa on mukana yhteensä 174 kuntaa. Avustuksen tavoitteena on kuntien välisen yhteistyön vahvistaminen perusopetuksen yhdenvertaisen saavutettavuuden turvaamiseksi tilanteessa, jossa oppilasmäärä kääntyy voimakkaaseen laskuun. Kuntaliitto on vahvasti mukana hankkeessa tukemassa yhteistyön kehittämistä.

OLEMME SUOMESSA OLLEET HYVIÄ kehittämään järjestelmää koulutusmuoto kerrallaan. Monesti näin on välttämättömyyttä tehdä, mutta olemmeko samalla muistaneet huolehtia uudistuksen vaikutuksista muihin asteisiin? Tiukasti yhden koulutusmuodon sisällä valmisteltu uudistus saattaa näyttäytyä epäloogiselta, kun sitä tarkastelee toisen koulutusmuodon puolelta. Vai mitä sanoisitte eskari-ikäisen huoltajalle siitä, miksi lapsi saa saman päivän aikana oppimisen tukea kahden eri järjestelmän pohjalta? Tai miksi toisen asteen koulutuksen sisällä lukion ja ammatillisen koulutuksen keskinäinen yhteistyö on vielä kovin vähäistä?

Voisi olla syytä ottaa hieman etäisyyttä eri koulutusasteisiin ja -muotoihin ja tarkastella jatkumoa koulutuksen kokonaisuudessa. Silloin tavoitteena olisi, miten lapsen ja nuoren koulupolun eri vaiheet saadaan sujuviksi, miten siirtymät toteutetaan ja miten oppisisällöt rakentuvat loogisesti. Tulevissa uudistuksissa toivoisi katseen kohdistuvan yksityiskohtien ohella vahvemmin koulutuspolitiikan kokonaisuuteen. Kunnissa, arjen toimijoilla on parhaat edellytykset löytää keinot ja toimintatavat saavuttaa yhteiset tavoitteet.

Se, miten isoissa linjoissa löytyy se hyvän järjestelmämme olennainen, on vaikea, mutta sitäkin tärkeämpi juttu.

Irmeli Myllymäki
Koulutusasioiden johtaja, Kuntaliitto

TÖITÄ JA VALINTOJA

Teksti
Jouni Lampinen
Tiina Ojutkangas

Kesälläkin valittiin uusia kuntajohtajia

Yhden illan aikana ovi avautui kolmelle uudelle kunnanjohtajalle.

Uusi kunnanjohtaja Jenni Laiho ja valtuuston puheenjohtaja Jari Hepomaa (kok.) olivat hyvällä tuulella, kun iso päätös oli tehty. Ypäjän kunta

Kesäkuun toisena torstai-iltana päätettiin uudesta kunnanjohtajasta Ypäjällä, Halsualla ja Kinnulassa.

Ypäjän kunnanvaltuusto valitsi yksimielisesti **Jenni Laihon** kunnanjohtajaksi.

Jenni Laiho on yhteiskuntatieteiden maisteri ja hän on toiminut hyvinvointialuejohtajan erityisavustajana Keski-Suomessa.

Kanta-Hämeessä sijaitseva ja noin 2 200 asukkaan Ypäjä ei ollut erityisen tuttu Laiholle ennen kuin kunnanjohtajan paikka aukesi haettavaksi ja hän tutustui kuntaan.

– Perehdyin kuntaan ja kunnan tilanteeseen, talouteen ja siihen, minkälaisia toiminnallisia asioita on kunnassa käynnissä. Jo heti rekrytointiprosessin alkuvaiheessa minuun vetosi kunnasta välittyvä halu tehdä töitä yhteisen hyvän eteen, Laiho kertoo.

Tärkeä kokemus

Kinnulan kunnanjohtajaksi valittiin **Sirpa Koskenlaine**, joka sai valtuuston kokouksessa suoritettua vaalissa yli puolet annetuista äänistä.

Pelkosenniemen kunnan vt. hyvinvointijohtajan virkaa hoitava Sirpa Koskenlaine kuvasi oloaan valintansa yhteydessä onnelliseksi.

Hän kertoo haluavansa olla kunnanjohtaja, joka vahvistaa kuntalaisten kokemusta siitä,

että kunta on juuri heitä varten.

Noin 1 500 asukkaan Kinnula sijaitsee Keski-Suomen pohjoisosassa.

Kinnulan kunnanjohtajaksi valittu Sirpa Koskenlaine odottaa hyvillä mielin, että hän pääsee perehtymään tulevaan työhönsä. Kuva: Mari Lakela

Anna Nieminen kokee vetoa kuntatyöhön. Kuva: Heli Käsäkangas

Tuttuun kuntaan töihin

Halsuan kunnanjohtajaksi valittiin **Anna Nieminen**, joka siirtyy uusiin haasteisiin Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymän henkilöstöpäällikön tehtävistä.

Nieminen aloittaa työnsä Halsuan kunnanjohtajana marraskuussa.

Halsua on tuttu kunta Niemiselle, sillä hän toimi Kaustisen seutukunnan työllisyyskoordinaattorina ennen nykyistä työtään.

– Halsua oli silloin yksi työskentelykunnistani.

Halsua on Keski-Pohjanmaalla sijaitseva ja noin 1 000 asukkaan kunta.

Anna Nieminen on koulutukseltaan insinööri (YAMK).

Joonas Rentola kertoo Savukosken kunnan edistävän kestävän luonto- ja erämatkailun kehittämistä. Kuva: Savukosken kunta

”Tehtävä on vaativa”

Kesäkuun ensimmäisen kuntajohtajavalinnan teki Savukosken kunta.

Joonas Rentola valittiin Savukosken uudeksi kunnanjohtajaksi maanantaina 8. kesäkuuta.

Ennen valintaansa Rentola oli toiminut virkaatekevänä kunnanjohtajana. Rentola oli hyvillä mielin, kun valtuusto valitsi hänet kunnanjohtajaksi toistaiseksi voimassa olevaan virkaan.

– Jatkan työtä Savukosken kunnan parhaaksi nöyryin mutta luottavaisin ja iloisin mielin. Tehtävä on vaativa ja vastuullinen, mutta uskon vahvasti yhteistyön voimaan.

Noin 1 000 asukkaan Savukosken kunta sijaitsee Lapin itäosassa.

Terho Savolaisen mielestä on hienoa palata kotikaupunkiin.

Kajaanin johtaja palaa juurilleen

Kajaanin uudeksi kaupunginjohtajaksi valittiin juhannuksen jälkeisenä keskiviikkona **Terho Savolainen**. Hän on lisälmen elinkeinojohtaja. Kaupunginjohtajan virkavaali toimitettiin suljetulla lippuäänestyksellä.

Kajaanilaislähtöinen Savolainen kertoo odottavansa uuden tehtävänsä aloittamista innolla.

– Olen erittäin kiitollinen saamastani luottamuksesta. On hienoa palata kotikaupunkiin.

Alavuden uudeksi kaupunginjohtajaksi valittiin Timo Saari. Kuva: Alavuden kaupunki

Yksimielinen ratkaisu

Alavuden uudeksi kaupunginjohtajaksi valittiin yksimielisesti 29. kesäkuuta **Timo Saari**.

Saari on yhteiskuntatieteiden maisteri ja hän työskentelee tällä hetkellä Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskukseen ylijohtajana.

Saari tuntee Alavuden ja on tyytyväinen valinnasta.

– Tulen kaupunginjohtajaksi tilanteessa, jossa on laitettava ns. työkintaat käteen, mutta tässä helpottaa se, että on vahva henkilökohtainen side kaupunkiin. Olo on nöyrä ja kiitollinen, ja toivon hyvän yhteishengen luottamus- ja virkamiesten välillä säilyvän.

Pertti Onkalo on tällä hetkellä Rovaniemen kaupungin teknisten palveluiden toimialajohtaja. Kuva: Rovaniemen kaupunki, Tina Lindroos

Osaamista elinvoimaan

Simon uudeksi heinäkuun alussa kunnanjohtajaksi valittu **Pertti Onkalo** aloittaa uudessa tehtävässään huhtikuussa.

Tällä hetkellä hän toimii Rovaniemen kaupungin teknisten palveluiden toimialajohtajana.

– Koen erityisen mielenkiintoisena, kun voin vaikuttaa omalla osaamisellani ja kokemuksellani Simon kunnan ja pohjoisen elinvoimaisuuteen.

Onkalo valittiin kuuden vuoden määräaikaiseen virkasuhteeseen.

Tilaa hyvälle filikselle

Diplomi-insinööri **Sari Paljakka** on valittu Kosken uudeksi kunnanjohtajaksi. Koski TL on runsaan 2 100 asukkaan kunta Varsinais-Suomessa.

Paljakka oli positiivisesti yllättynyt saadessaan sel-

keästi yli puolet äänistä, kun Kosken kunnanvaltuusto valitsi uuden kunnanjohtajan.

Paljakka painottaa, miten kuntalaisten on voitava kokea, että kunta on heitä varten.

– Hyvälle filikselle ja huumorille on oltava tilaa.

Sari Paljakka siirtyy uuteen haasteeseen Haminan kaupungin teknisen johtajan tehtävistä.

Sari Paljakka asui Espoossa, kun hänet valittiin Kosken kunnanjohtajaksi. Kuva: Paljakan arkisto

Puhdasta mukavuutta matonpesuun.

Kysy lisätietoja ja pyydä tarjous!

SUOMEN SÄILIÖNPÄÄTY OY

Pinotie 7
33470 YLÖJÄRVI

Puh (03) 3484666

www.sailionpaaty.com
info@sailionpaaty.com

Arjessa on oltava asioita, jotka tuottavat mielihyvää

Kuntalehden uusi sarja käsittelee hyvinvointia ja erityisesti, miten jokainen voi itsekin parantaa työhyvinvointiaan. Millainen arki on lääkärin mielestä merkityksellistä?

Teksti Tiina Ojutkangas **Kuvat** Soila Puurtinen

Liikunta tuo tasapainoa
välillä hektiseen
arkeen. Pippa Laukka
arvostaa hyvää arkea.

Henkistä jaksamista tukee se, että elämässä on muun muassa merkityksellisiä ihmissuhteita, sanoo Pippa Laukka.

KUKA: PIPPA LAUKKA

- Asuu Helsingissä
- Tekee töitä Kouvolassa
- Perheeseen kuuluvat puoliso Markku ja kolme lasta

HYVINVOINNIN TUKIPILARIT:

- Riittävä uni
- Säännöllinen ruokailu
- Liikunta
- Läheiset ihmiset

Kun syyskausi alkaa, **Pippa Laukka** on kunnossa. Kesä on urheilulliselle lääkärille palautumisen aikaa, mutta:

– En ajattele sitä niin, että ensin vedetään kevät täysin loppuun ja sitten yritetään korjata tilanne lomalla. Pyrin pitkin vuotta huolehtimaan siitä, että palautumista tapahtuu myös arjessa. Kesällä siihen on kuitenkin enemmän mahdollisuuksia. Minulle voimia tuovat luonnossa liikkuminen, mökkielämä, uiminen, kiireettömät aamupalat ja se, että kalenterissa on enemmän väljyyttä.

Pippa Laukka nautti kesästä, joka oli hyvä ja rauhallinen.

– Sain liikkua paljon ulkona ja viettää aikaa läheisten kanssa. Tykkään myös siitä, että kesällä liikunta muuttuu luonnollisemmaksi. Kävelyt, pyöräily, uinti ja pihatyöt korvaavat helposti osan suunnitelluista harjoituksista.

Kevään jälkeen Laukka huomasi, että pitkä työjakso oli kuormittanut. Se näkyi enemmän siinä, että hän kaipasi hiljaisuutta ja sitä, ettei tarvinnut tehdä päätöksiä koko ajan. Väsymys ei ollut niinkään fyysistä vaan enemmän henkistä.

– Minulla itselläni se näyttäytyy esimerkiksi siten, että pyrin välttelemään massa-tapahtumia ja ihmisjoukkoja.

Tavallinen arki

Pippa Laukka on paljon sosiaalisessa mediassa ja julkisuudessa. Työ on osittain hyvinkin julkista muun muassa television kautta. Laukan arki rakentuu lopulta aika tavallisista asioista. Hän tekee vastaanottoa, pitää luentoja, kirjoittaa ja on mukana erilaisissa projekteissa, joten päivät vaihtelevat paljon.

– Pyrin pitämään kiinni riittävästä unesta, syömään säännöllisesti ja liikkumaan lähes päivittäin. Liikunta on minulle sekä fyysistä harjoittelua että palautumista.

Viikon aikana kertyy yleensä muutama voimaharjoitus ja niiden lisäksi kävelyä, lenkkeilyä tai muuta aerobista liikuntaa. Intohimoisena liikkujana tunnettu helsinkiläinen ei laske tarkasti tunteja, vaan ajattelee, että kehon pitäisi saada liikkua lähes joka päivä jollakin tavalla.

– Hyvä arkipäivä on sellainen, jossa ehdin tehdä merkityksellistä työtä, liikkua, syödä rauhassa ja viettää aikaa läheisten kanssa. Lauantai voi parhaimmillaan sisältää pitkän ulkoilun, hyvää ruokaa, kirjan ja sen tunteen, ettei tarvitse katsoa kelloa.

Pippa Laukka ei usko siihen, että jaksamista rakennetaan yksittäisillä tempuilla. Se syntyy toistuvista hyvistä valinnoista. Uni, liikunta,

Luonnossa liikkuminen Junnu-koiran kanssa tuottaa suurta iloa.

ravitseminen, ihmissuhteet ja palautuminen muodostavat yhdessä perustan, jonka päälle arjen kuormitus rakentuu.

– En ole kokenut varsinaista loppuunpalamista, mutta tunnistan hyvin sen, milloin kuormitus alkaa kasvaa liian suureksi. Ensimmäiset merkit ovat yleensä se, että kärsivällisyys vähenee, palautuminen hidastuu, liikunta ei enää tunnu virkistävältä ja mieli alkaa käydä jatkuvasti kierroksilla. Silloin tiedän, että jotain pitää muuttaa ennen kuin ongelma kasvaa suureksi.

Mikä teki lomalla hyvän olon?

Loman jälkeen kannattaa yrittää säilyttää edes pieni pala siitä hyvästä olost, jonka loma toi. Laukka muistuttaa, että usein palaamme heti vanhaan rytmiin ja täytämme kalenterin äärimmilleen.

– Kannustan miettimään, mikä lomalla teki olost hyvän. Nukuitko enemmän, liikutko luonnossa, söitkö rauhallisemmin vai vietitkö enemmän aikaa läheisten kanssa? Yksi tai kaksi näistä asioista kannattaa ottaa mukaan myös syksyn arkeen.

Hyvä arki ei tarkoita täydellistä tasapainoa joka päivä. Siihen kuuluu vaihtelua, mutta Laukan mielestä kokonaisuus ratkaisee. Henkistä jaksamista tukee se, että elämässä

on merkityksellisiä ihmissuhteita, aikaa palautua ja kokemus siitä, että pystyy itse vaikuttamaan edes osaan omasta arjestaan.

– Fyysistä jaksamista tukevat riittävä uni, monipuolinen ravinto ja säännöllinen liike. Kokonaisvaltaisesti tärkeintä on, että arjessa on myös asioita, jotka tuottavat iloa eivätkä liity suorittamiseen.

Erityisen hektisessä elämäntilanteessa tavoitteita kannattaa hetkeksi yksinkertaistaa. Ei tarvitse pyrkiä täydelliseen ruokavaliioon tai huippukuntoon. Lääkärin mukaan riittää, että nukkuu mahdollisimman hyvin, syö riittävästi ja liikkuu edes vähän. Usein

juuri pienet perusasiat alkavat ensimmäisenä lipsua, vaikka juuri niistä pitäisi pitää kaikkein tiukimmin kiinni.

Millaista on arki lomien välissä

Loma on tärkeä palautumisen kannalta, mutta yhtä tärkeää on se, millainen arki on lomien välissä. Tutkimuskin viittaa siihen, että pelkkä pitkä loma ei ratkaise jaksamisen ongelmia, jos muu vuosi on jatkuvaa ylikuormitusta.

– Paras tilanne on se, että arjessa on säännöllisesti pieniä palautumisen hetkiä ja lomat täydentävät niitä. Silloin hyvinvointi ei rakennu muutaman kesäviikon varaan, vaan kantaa läpi koko vuoden. ■

”
Että arjessa on myös asioita, jotka tuottavat iloa eivätkä liity suorittamiseen.

Kaupungintalo on ennen kaikkea monen Tampereen kaupungin työntekijän työpaikka. Kuva: Timo Marttila

Oma työhuone on enää kahdella Tampereen kaupungintalossa

Rakennuksessa on lupa myös oleilla.

Tampereella ei ole enää virastotaloa. Raati-huoneen vieressä sijaitseva rakennus tottelee nykyisin kaupungintalon nimeä.

Kaupunginhallitus sai uusitun kaupungintalon toisesta kerroksesta itselleen uuden kokoushuoneen. Valkoisessa kokouspöydässä on paikat peräti 27 hengelle.

Uusitusta kaupungintalosta haluttiin valoisa rakennus. Suureen osaan huoneista tulvii luonnonvaloa kookkaista ikkunoista ja lopusta huolehtivat katon suuret valaisimet.

Tampereen pormestarin **Ilmari Nurmisen** (sd.) mukaan tahtona oli, että kaupungintalon tilat palvelevat tamperelaisia mahdollisimman monipuolisesti.

– Päivisin ne tukevat työntekoa ja yhteistyötä ja iltaisin ne tarjoavat paikan kohdata, keskustella ja osallistua kaupungin kehittämiseen, Nurminen luonnehtii.

Rakennustyöt aloitettiin keväällä 2023, teknisten töiden osalta valmista oli marraskuussa 2025. Rakennusurakka maksoi 49 miljoonaa euroa ja koko rakennushanke 59,5 miljoonaa euroa.

Modernia työskentelyä

Siirtymisestä yhdistetyn lähi- ja etätyöskentelyn aikakaudelle kertoo se,

että 950 työntekijälle on talossa vain 600 yhteiskäytössä olevaa työskentelypistettä.

Yhteiskäytössä olevien avotyötilojen rinnalla kaupungintalossa on työntekijöille lukuisia kokous- ja neuvotteluhuoneita sekä vetäytymistiloja ja puhelinkoppeja, jos tarvitsee omaa tilaa hiljaista työskentelyä varten.

Yhdelläkään yksiköllä ei ole rakennuksessa enää omaa määrättyä paikkaa. Jokainen voi mennä työskentelemään mille tahansa vapaana olevalle työskentelyalueelle.

Väliaikaisesti pysyvämpää hermokeskusta tarvitseva voi varata jonkun työpisteen käyttöönsä kuukaudeksi kerrallaan.

Uusitus kaupungintalossa vain kahdella työntekijällä on enää oma työhuone. Pormestari ja konsernijohtajalla. Ja pormestarin työhuonetta on pienennetty.

Paikkoja oleilla

Toimintoja on koottu kaupungintalon eri kerroksiin teemoittain.

Katutasossa oleva ensimmäinen kerros on kaikille avoin palvelukerros, missä

kaupunkilaiset voivat asioida ja oleilla.

Tampereen kaupunginvaltuusto kokousti uusitus kaupungintalossa ensimmäisen kerran kesäkuun alussa.

Tampereen kaupungintalon rakentamishankkeessa oli kyse peruskorjauksesta ja laajennuksesta.

Entisen virastotalon Puutarhakadun puoleinen osa purettiin kokonaan ja tilalle rakennettiin viisikerroksinen uudisosa, jonka pääsuunnittelija on arkkitehti **Olivier Lemarchand**.

Virastotalon Aleksis Kiven kadun puoleisessa osassa suoritettiin peruskorjaus. Uudisosan yhdistää nykyisessä kaupungintalossa peruskorjattuun osaan sen aula, joka on yhtä korkea kuin uudisosa.

Esko Pihkala

Kaupunginjohtajaksi Haapajärvelle – johda vihreän edelläkävijäkaupungin tulevaisuutta

Etsimme visionääristä ja tavoitteellista johtajaa rakentamaan yhdessä luottamushenkilöiden, henkilöstön, yritysten ja sidosryhmien kanssa seuraavaa kasvun ja kehityksen vaihetta.

Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin strategisesta johtamisesta, taloudesta, hallinnosta ja elinvoiman kehittämisestä. Toimit kokoavana voimana, joka luo yhteistyötä, vahvistaa luottamusta ja vie tavoitteita määrätietoisesti käytäntöön.

Hakuaika päättyy 23.8.2026. Hakemukset ja lisätietoja Kuntarekry.fi -palvelun kautta (Työavain HAA-03-2-26).

www.haapajarvi.fi • www.visithaapajarvi.fi

Tee oikein.

Mahdunko omaan elämäni

Kesälomakeskustelut alkavat usein jo toukokuussa, kun maailma pitää saada valmiiksi ”ennen kesälomia”. Siitä on tullut sellainen suomalainen ajanlaskunmittari, jota voi verrata suurin piirtein termiin ennen ajanlaskun alkua tai Jeesuksen syntymää.

Monissa töissä ”ennen lomaa” tarkoittaa ennen juhannusta olevaa kesäkuuta. Monet julkishallinnon toimistotyöläiset lomailevat keskikesän, mutta se ei todellakaan ole koko totuus suomalaisten lomanvietosta.

TIETYSTI OLEN KOHDANNUT heinäkuussakin useita kuntajohtajia, jotka joko työpäivinä tai lomalla ovat niin kansalaisten kuin sidosryhmien käytössä erilaisissa tapaamisissa ja tapahtumissa. Kuuluu työhön eikä siitä ääneen valiteta.

Suomalaisten virallinen lomakausi on toukokuun alusta syyskuun loppuun ja uskokaa tai älkää, osa ihmisistä tosiaan on lomalla esimerkiksi toukokuussa tai elokuun puolivälistä lähtien. Monella suomalaisella ei ole lainkaan kesälomaa, koska pätkätöistä ja opiskelusta ei lomaa synny.

Alun ärhäköinnin jälkeen palataan varsinaiseen aiheeseen eli siihen, miten loma vaikuttaa ja miksi sitä lomaa niin kauheasti odotetaan. Ihmisten lomat ovat hyvin erilaisia ammatista ja elämäntilanteesta riippuen. Kun yhdelle loma merkitsee rentoa oloa juuri sen mukaan, mitä itse eniten haluaa, toiselle se voi tarkoittaa tahtojen ja vaikkapa uusperheen moninaisten tarpeiden yhteensovittamista.

MILLAISTA LOMAA KUKIN SITTEN TARVITSEE? Jollekin täydellinen irtiotto työstä on paras ratkaisu, kun minulle se olisi pakenemista todellisuudesta. En edes halua erottaa täydellisesti työtä ja muuta elämää. Nautin töistäni eikä niiden ajattelemisen aiheuta paineita tai paniikkia. Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, että tekisin aina töitä, ei todellakaan vaan esimerkiksi tähän kesääni kuului paljon uimista, lukemista, kesävieraita, oopperaa, hyviä ruokia ja rakkaita ihmisiä. Älypuhelin ei kuulu iltoihini muutenkaan.

Joskus en edes erota, mikä on työtä ja mikä vapaata. Kun olen jossain tapahtumassa, olen luonnostani myös tapaamassa ihmisiä, verkostoitumassa, edustamassa huomaamattani myös työpaikkaani. ”Kaikkihan” kuitenkin tietävät, missä olen töissä.

Aikoinaan psykoterapeutti piirrätti minulla työnohjauksessa kuvan, jossa olivat elämäni täyttävät asiat. Terapeutti ihmetteli yhtä asiaa: Minä itse en mahtunut lainkaan omaan tauluuni ennen kuin paperi oli täynnä. Tämä tapahtui kaksikymmentä vuotta sitten.

Minulle parasta rentoutumista on tavallinen arki, jossa asioilla on oikeat mittasuhteet. Riittävästi kiinnostavia töitä, kotielämää, perhe, liikuntaa, hyvää yöunta, mielekkäitä harrastuksia, lähimmäisten auttamista, yhteisöön kuulumista. Nykyään mahdun maa-laukseen omasta elämästäni.

”

Jollekin täydellinen irtiotto työstä on paras ratkaisu.

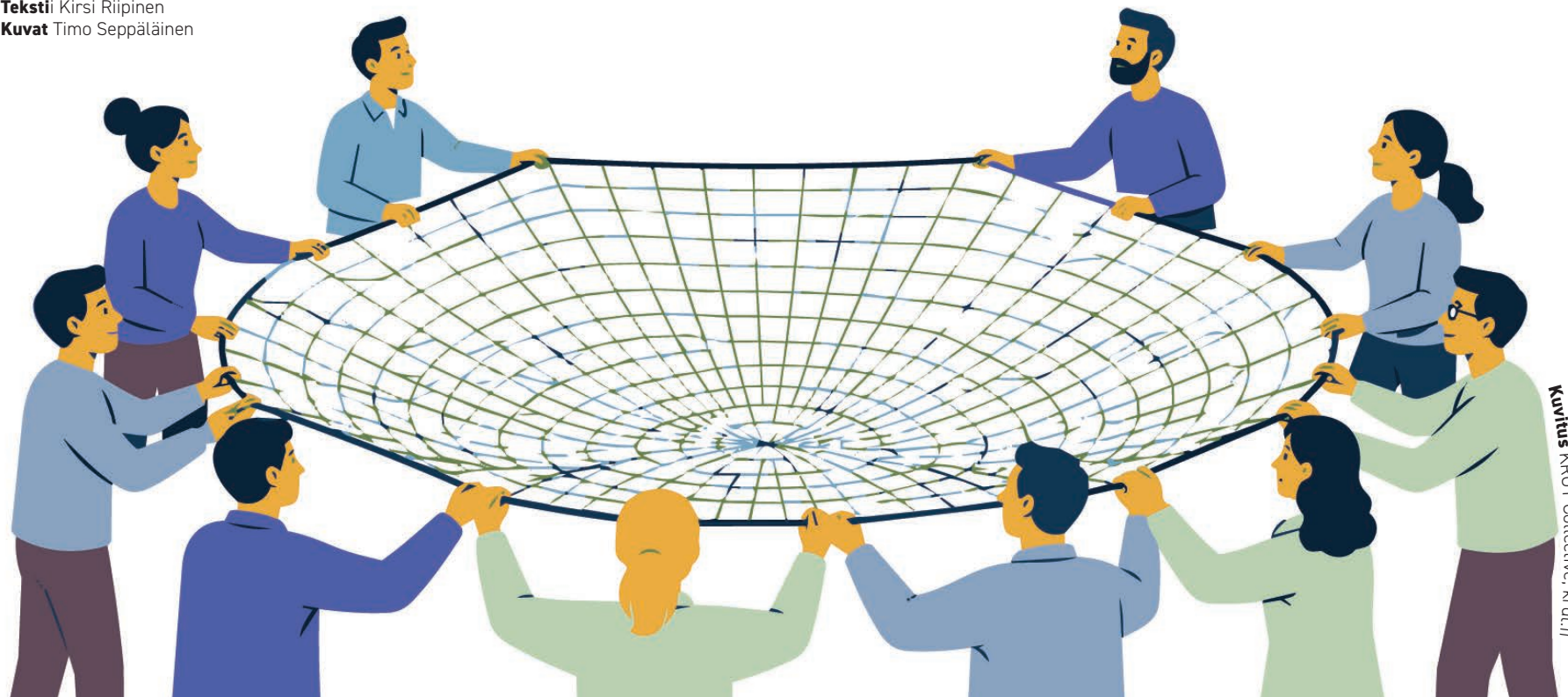
Tiina Ojutkangas
on Kuntalehden päätoimittaja

Kaikki piilot kaivetaan, jotta työttömät nuoret työllistyvät

Jos nuorisotyöttömyys on pahinta koko Suomessa, ei jää muuta mahdollisuutta kuin löytää töitä vaikka piilosta. Pohjoinen Keski-Suomi rakensi laajan verkoston nuorten kanssa töitä tekevistä ja pani tuulemaan.

Teksti Kirsi Riipinen
Kuvat Timo Seppäläinen

Kuvitus KRUT Collective, krut.fi

Tilanne oli keväällä Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella karmaiseva. Nuorten työttömyys oli koko maan korkeimmissa lukemissa.

Nuoria oli kyettävä auttamaan vielä enemmän, vaikka töitä työpaikkojen löytämiseksi oli tehty hartiavoimin, tietysti, jo aiemmin.

– Kutsuimme koolle laajan verkoston nuorten kanssa töitä tekeviä, kertoo työllisyyspalvelupäällikkö **Merja Sihvonen** Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueelta.

Työllisyysalueeseen kuuluu 13 kuntaa, vastuukuntana toimii Äänekoski.

Kunnista kootun verkoston tehtäväksi tuli löytää toimivia keinoja saada nuoret työnsyryään. Jokaisessa kunnassa käytiin läpi, mitä vielä voitaisiin tehdä ja millaiset toimet tepsisivät paikallisesti parhaiten.

Olisiko kunnalla tarjota töitä, ja ketä voitaisiin ohjata valmennuksiin tai työkokeiluihin? Miten yrityksiä saisi tiiviimmin mukaan?

Sihvosella on työllisyshoidon eri tehtävistä yli 20 vuoden kokemus, mutta nykyisenkaltainen tilanne on hänen mielestään täysin poikkeuksellinen.

Taustalla on historiallisen suuri hallinnollinen muutos, jossa työllisyshoito siirrettiin valtiolta kuntien tehtäväksi. Muutos oli hyvissä ajoin tiedossa, ja sitä ehdittiin valmistella.

Mutta sen jälkeen eteen on pamahtanut koko joukko muita asioita, joita nyt pyritään ratkomaan lennossa.

Seppo syöksyy tiukkoihin tilanteisiin

Sovimme Sihvosen kanssa, että nyt ei veisata pelkkää

itkuvirttä. Talouden suhdanne on mikä on, eikä kukaan tiedä, mitä esimerkiksi Atlantintakana keksitään seuraavaksi. Kaikki tuo vaikuttaa loppupeleissä työllisyyteen.

Sihvosella on kerrottavanaan pitkän listan verran toimiviksi todettuja käytäntöjä.

Aloitetaan iloisesta päästä. Jotta työttömiä voidaan auttaa, heitä palvelevien ihmisten on pysyttävä kunnossa. Työhyvinvointia tukemassa on myös huumori, jota edustaa Seppo.

Sihvosella on työllisyshoidon eri tehtävistä yli 20 vuoden kokemus, mutta nykyisenkaltainen tilanne on täysin poikkeuksellinen.

Jokainen henkilöasiakaspalvelussa työskentelevä toimii omalla vuorollaan Seppona ja käy tuuraamassa työllisyshoitoa siellä, missä tilanne on kaikkein kriittisin.

Seposta on tullut porukan oma vitsi, ja yhteisiin viestikansiin lähetetään tunnelmia tuurauspäiviltä. Huumorimielellä otetussa kuvassa saatetaan esimerkiksi maata kaiken antaneena lattialla, kun takana on päivä Seppona.

Sepolle on myös tehty tekoällyn avustamana oma biisinsä.

Huumori taitaa purra tai vähintään olla iso apu.

– Meillä on ollut henkilöstössä suhteellisen vähän vaihtuvuutta. Pidämme orga-

nisaation matalana, ja henkilöstö saa vaikuttaa mahdollisimman paljon siihen, miten asioita tehdään. Johto tietää kaiken aikaa, mitä kentällä on meneillään.

Jos töissä huomataan korjattavissa olevia epäkohtia, ne korjataan nopeasti. Eri kunnissa on erilaisia tarpeita, ja käytäntöä järjestellään niiden mukaan.

MITEN KUNNAT OVAT ONNISTUNEET?

Työllisyysasiantuntija **Lassi Puonti** Kuntaliitosta sanoo, että on liian varhaista arvioida, kuinka hyvin kunnat ovat työllisyshoidossa onnistuneet. Hän painottaa, että puolitoista vuotta ei riitä analysoimaan tilannetta. Alku on tarkoittanut tehtävien haltuunottoa, vasta keväällä on päästy työn kehittämiseen. Kun tehtävät siirtyivät kunnille,

rahoitus jäi vajaaksi, joten paikallisesti täytyy jatkuvasti miettiä, miten vajetta voidaan kuroa umpeen.
– Nyt työllisyysalueilla tehdään ensimmäistä kertaa talousarviosuunnittelua, jossa kunnilla on käytössään ensimmäisen tuotantovuoden kustannuksia. Taloudellinen vertaaminen aiempaan tilanteeseen ennen palvelujen siirtymistä on vaikeaa.
– Toimintaympäristö on muuttunut,

ja lainsäädäntö on tiukkaan säädelty. Vertailu on turhaa myös sikäli, että aiemmin työllisyyspalvelujen järjestäjä oli yksi ja sama, nyt maassa on 45 erilaista aluetta. Pohjoisessa on erilainen työvoimatarve kuin etelässä, idässä talous toisenlaisella pohjalla kuin lännessä.
– Yksikään työllisyysalue ei ole kuitenkaan ilmoittanut, etteikö kykenisi hoitamaan tehtävänsä.

Merja Sihvonen vakuuttaa, että päättäjiin pyritään vaikuttamaan nyt kaikin keinoin. Työllisyystilanne ei parane pelkästään taloussuhdanteen kääntymistä odottamalla.

Sihvonen kertoo esimerkin Uuraisilta ja Pihtiputaalta. Näissä kunnissa selvitettiin työttömyysturvakulun kasvamisen takia, voisivatko yli 58-vuotiaat asiakkaat mahdollisesti siirtyä työkyvyttömyyseläkkeelle.

– Molempiin kuntiin on yhteistyössä räätälöity omat mallit kuntien tarpeiden mukaisesti.

Ei vielääkään norminpurkua

Isot suunnanmuutokset ovat sitten toinen juttu. Työllisyysalueilta on kuulunut jo jonkin aikaa kritiikkiä liian pienestä liikkumavapaudesta.

– Raamit ovat tiukat, vaikka jo pitkään on puhuttu norminpurusta. Norminpurku ei ainakaan meidän arjessamme näy.

Tilannetta pyritään paikkaamaan arkijärjellä ja esimerkiksi katsomaan yhä tarkemmin, millainen on kunkin työttömän palvelutarve.

Tarpeet käyvät selviksi alkupalveluissa. Osaa alkupalvelujen asiakkaista ei siirretä lainkaan vastuuasiantuntijoiden hoteille. Tällaisia asiakkaita ovat esimerkiksi enintään kolmeksi kuukaudeksi lomautetut ihmiset, jotka palaavat töihin lomautuksensa jälkeen.

Vastuuasiantuntijoita ei kannata työllistää myöskään asiakkailta, jotka selkeästi kuuluisivat työkyvyttömyyseläkkeelle.

Työllisyysalueen henkilöstö sai yhteiskuvaan mukaan myös kaupunginjohtaja Matti Tuonosen, kuvassa etualalla.

Jo pitkään on ollut tiedossa, että työllisyyspalveluissa on paljon ihmisiä, joille ei todellisuudessa ole tarjolla mitään työtä.

Työttömyyden kovin ydin, vaikeasti työllistettävien joukko, on ja pysyy. Vaikeasti työllistyvät pysyvät kortistossa, vaikka talous lähtisi kuinka huimaan nousuun.

Eikä pitkäaikaistyöttömyys ole helpottunut, päinvastoin.

Yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli koko maassa keväällä 25 prosenttia enemmän kuin samaan aikaan vuosi sitten.

– He eivät hyödy siitä, että käyvät meillä kolmen kuukauden välein kasvokkaisissa tapauksissa. Heidän palveluntarpeensa on yleensä muualla kuin työllisyyspalveluissa.

Myös toimeentulolain uudistus toi työllisyyspalveluihin joukon uusia ihmisiä, joita autetaan eteenpäin, usein muun muassa hyvinvointialueen palveluihin.

Sakkomaksuista iso lasku

Sihvonen sanoo, että maan hallituksen tavoitteet työllisyysasteen nostosta näkyvät suoraan työllisyyspalveluiden arjessa.

Hän on tottunut siihen, että kun hallitus vaihtuu, työllisyyspolitiikassa voi olla edessä täyskäännös. Tällä kaudella vauhdissa on ollut vaikeuksia pysyä mukana.

Sihvonen toivoo, että tuleva hallitus ottaisi työllisyydenhoidon uudelleen käsittelynsä ja tekisi käännöksen erityisesti kuntien työttömyysturvamenoissa. Kunnissa puhutaan sakkomaksuista.

Kehittämispäällikkö **Mikko Mehtonen** laski keväällä Kuntaliiton blogissa, mitä pitkäaikaistyöttömyyden ja sakkomaksujen paisu-

minen käytännössä yksittäisille kunnille tarkoittaa.

Outokumpu pystyisi palkkaamaan sakkomaksuilla 20 alakoulun opettajaa, Tampere 743 ja Humppila 4. Tuo neljä tarkoittaa esimerkiksi Humppilassa 300 000 euron laskua ja talouden kaaosta.

Helsingin maksettavaksi on tullut yli 120 miljoonaa euroa.

Isku etenkin pieniin kuntiin

Monessa kunnassa ja monella työllisyysalueella on taatusti sadateltu, kuinka huonoon ajankohtaan työllisyyspalveluiden siirto kuntiin sattui. Mutta tuskin kukaan osasi ennustaa, miten nopeasti ja kuinka laajaksi työttömyys pahenisi sekä miten isoja saksia kunnat joutuisivat kuittaamaan työttömyydestä.

Ei arvattu etukäteen sitäkään, miten paljon päänsäivä rahoitusmallin muutokset tarkoittaa käytännössä. Aiemmin niin sanotulta sakkolialta pääsi pois, kun työtön siirtyi aktiivivaan toimenpiteeseen, siis esimerkiksi työkokeiluun tai alkoi opiskella.

Tätä nykyä maksuja on maksettava katkeamatta myös näissä tapauksissa.

Sihvosen mukaan kunnissa ja työllisyysalueilla on jouduttu sopeutumaan ”hyvin

mielenkiintoiseen tilanteeseen”, kun ison hallinnollisen muutoksen lisäksi on tullut pieniä uudistuksia jatkuvalla syötöllä.

”Mielenkiintoiseksi” tilanteen ja siihen sopeutumisen tekee myös kuntien erilaisuus. Esimerkiksi Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysaluetta rahoittavien 13 kunnan talouden puskurit poikkeavat paljon toisistaan: mitä pienempi kunta, sen pienempi bud-

RAHOITUSVASTUU YKSITTÄISILLÄ KUNNILLA

Kunnat alkoivat rahoittaa uudistuksen jälkeen entistä enemmän työttömyysturvaetuuksia.

Yksittäisen kunnan rahoitusosuus muuttuu sekä työttömyyden määrän että pituuden mukaan: mitä pidempään yksittäisen ihmisen työttömyys kestää, sitä isomman osan kunta joutuu etuuskuluista maksamaan.

Etuuksien rahoitusvastuu on peruskunnilla, vaikka palveluja hoitaisi kuntien puolesta työllisyysalue.

”Seppo” käy tuuraamassa työllisyydenhoitoa siellä, missä tilanne on kaikkein kriittisin.

jetti ja sitä pahemmin sakkomaksut iskevät.

Kinnulan 1 500 asukkaan kunnan tilanne on aivan toinen kuin vaikkapa vajaan 19 000 asukkaan Laukaan. Asukasrakenne on erilainen, samoin työllisyyspalveluja kaipaava asiakasryhmä.

– Olemme pyrkineet keskustelemaan tiiviisti kuntien kanssa, millaisia palveluja niistä kuhunkin tarvitaan ja miten niissä olisi mahdollista pienentää työttömyysturvakuluja.

Tuloksia syksyn aikana

Kun työttömyys pahenee, mutta henkilöstön määrää ei voida kasvattaa, työllisyyspalveluiden on pakko priorisoida työtään. Pohjoisessa Keski-Suomessa yhtäkään nuorta ei haluta jättää tyhjän päälle. Heihin keskitytään erityisen paljon.

Syksyn aikana pitäisi näkyä, miten nuoret etusijalle nostava työ alkaa näkyä käytännössä.

Työllisyysalueella on omien valmentajien palvelujen lisäksi omana tuotantona verkkovalmennuksia esimerkiksi tekoälyn hyödyntämisestä työhaussa.

Asiakasraadit kokoontuvat säännöllisesti kertomaan näkemyksiään siitä, miten työllisyyspalvelujen asiakaspalvelua voisi parantaa.

Yrityksissä on piilotyöpaikkoja, joiden täyttämistä varten ehdokashakuna etsitään ja esihaastatellaan sopivimmat työnhakijat.

Lisää toimivia keinoja etsitään kaiken aikaa, mutta julkisen talouden paineet velkajarruineen pohdituttavat paljon.

Nyt on pakko pyrkiä vaikuttamaan siihen, ettei työllisyydenhoidosta nipistettäisi lisää. Jos valiokunnissa on tarve asiantuntemukselle, kysykää Pohjoisesta Keski-Suomesta.

On taattua, että jokaiseen pyydettyyn lausuntoon tulee täältä vastaus. ■

”
Vastuuasiantuntijoita ei kannata työllistää asiakkailta, jotka selkeästi kuuluisivat työkyvyttömyyseläkkeelle.

A black and white Sievi FASTX sneaker is shown on a dark, textured background with red diagonal lines. The shoe has a white sole and a small Finnish flag logo on the side. The Sievi logo is in the top right corner.

Sievi

FASTX

**KEVEYTTÄ, KESTÄVÄÄ
SUOJAA JA MUKAVUUTTA
JOKA ASKELEELLA**

A man in a suit and glasses stands in a library with tall bookshelves. The text 'Disinformaatio murentaa luottamusta instituutioihin' is overlaid in large white letters. Below it, a paragraph of text explains the role of the National Library and the importance of trust. A small Finnish flag logo is in the top right corner.

**Disinformaatio
murentaa luottamusta
instituutioihin**

Kansalliskirjasto ja yleinen kirjastolaitos tekevät tiivistä yhteistyötä, jotta kaikki suomalaiset pysyvät luotettavan tiedon ulottuvilla.

– Disinformaatio vaikeuttaa jo faktapohjaista päätöksentekoa ruohonjuuritasolla, Kansalliskirjaston Kimmo Tuominen sanoo. Hän on vapaa-ajallaankin varovainen somessa – ja innoissaan äijäjoogassa.

Teksti ja kuvat Leila Itkonen

KANSALLIS- ARKISTO

■ Virasto, joka vastaa kansallisesti tärkeiden asiakirjojen säilyttämisestä.

■ Arkistoissa säilytetään alkuperäisiä ja ainutlaatuisia dokumentteja.

Helsingin Senaatintorilla sijaitseva Kansalliskirjasto tunnetaan ulospäin C.L. Engelin arkkitehtuurista. Moni tietää, että empire-tyylisestä rakennuksesta löytyy kulttuuriaarteita, kuten Sibeliuksen sävellyskokoelma, mutta harvemmalla on tarkkaa käsitystä siitä, kuinka laajalle Suomen vanhimman ja suurimman tieteellisen kirjaston lonkerot ulottuvat.

– Viime vuonna digitoimme 2,3 miljoonaa sivua ajankohtaista materiaalia. Taltioimme muun muassa vuoden 2025 aluevaalit sekä keräsimme Nato-keskusteluun ja Ukrainan sotaan liittyvää verkko-aineistoa, ylikirjastonhoitaja, professori **Kimmo Tuominen** kertoo.

Omat kannuksensa Tuominen on hankkinut Helsingin yliopiston kirjaston ylikirjastonhoitajana sekä muun muassa Eduskunnan kirjaston palvelujohtajana. Hänen puheissaan toistuvat nykyhetkeä kuvaavat määritelmät, kuten ”jännittävä murroskausi” sekä ”kovaa vauhtia muuttuva maailma”.

Tuomisesta somemaailma ja tekoäly ovat tiedontuottajina kaksiteräisiä miekkoja.

– Molempia voi käyttää niin hyvin kuin arveluttaviin tarkoituksiin. Kirjastoilla on tärkeä rooli siinä, kuinka asiakkaita voidaan opastaa toimimaan verkossa turvallisesti eli arvioimaan lähteitä, ymmärtämään algoritmien logiikkaa ja tunnistamaan manipulointia, Tuominen sanoo.

Kirjastoyhteistyö keskeistä

Kansalliskirjasto – ja yleinen kirjastolaitos – nousevat kyselyissä suomalaisissa eniten luottamusta herättävien instituutioiden joukkoon.

– Asemamme on arvokas, ja pyrimme tiiviin yhteistyön avulla tarjoamaan kaikille suomalaisille yhdenvertaiset mahdollisuudet tiedon lähteille pääsyyn, Tuominen sanoo.

Kansalliskirjaston ydintehtävä on suomalaisen julkaisuperinnön säilyttäminen tuleville sukupolville. Kirjaston fyysisissä kokoelmissa on yli sata hyllykilometriä erilaisia aineistoja, kuten vapaakappaleet kaikista Suomessa julkaistavista lehdistä sekä kolme

miljoonaa kirjaa ja äänitteitä, kartoja ja käsikirjoituksia.

Ylikirjastonhoitaja näkee työhuoneestaan tien toisella puolella sijaitsevan Tuomiokirkon. Kivenheiton päässä sijaitsee myös Kansalliskirjastolle merkittävä opetus- ja kulttuuriministeriö.

– Keskusteluissamme painottuu nykyisin yhä useammin kulttuurisen kriisinkestävyyden ja resilienssin merkitys, Timonen kertoo.

Informaatioturvallisuuteen liittyvä keskustelu on lisääntynyt muun muassa kansainvälisissä kansalliskirjastojen johtajien kokouksissa. Suomessa on alettu vahvistaa informaatioturvallisuutta globaalin turvallisuustilanteen heikentymisen myötä.

– Maamme ulko- ja turvallisuuspoliittinen linja korostaa informaatiopuolustusta ja strategista viestintää

henkisen kriisinkestävyyden tukena.

Disinformaatio vaikeuttaa suomalaista päätöksentekoa

Informaatioterroristit toimivat usein Suomen rajojen ulkopuolelta käsin. Manipuloinnin menetelminä hyödynnetään niin botteja, trollitehtaita, meemejä, syvävalevideoita kuin alustapalveluja.

”
Jo 97 prosenttia suomalaisista voi käyttää E-kirjastoa

Keskusteluissamme painottuu nykyisin yhä useammin kulttuurisen kriisinkestävyyden ja resilienssin merkitys, Timonen kertoo.

– Hämäräperäinen vaikuttaminen on digitaalisissa ympäristöissä aiempaa tehokkaampaa ja hienovaraisempaa.

Disinformaatio murentaa Tuomisen mukaan jo suomalaisten luottamusta instituutioihin sekä vaikeuttaa faktapohjaista päätöksentekoa ruohonjuuritasolla.

Hän korostaa, että informaatioturvallisuutta on syytä vahvistaa niin kirjastoissa, kulttuuriperintöorganisaatioissa kuin koko yhteiskunnassakin.

– Kun kansalaiset saavat luotettavaa, kotimaista tietoa esimerkiksi meidän verkkopalvelujemme kautta, he voivat arvioida paremmin tiedon luotettavuutta eikä vale-tieto saa valtaa.

Tuomisesta ihmismieli on informaatioturvan viimeisin ja kriittisin taistelukenttä.

– Me ihmiset emme toimi aina rationaalisesti, ja vihamielisten toimijoiden valeuutiset ja disinformaatio iskevät juuri heikkouksiimme. Lop-pupeleissa kyse on tietenkin myös siitä, kuinka voimme yhteisönä auttaa toisiamme erottamaan toden ja valheen.

Kirjastoyhteistyöllä miljoonasäästöjä

Kirjastot ympäri maan saavat Kansalliskirjastolta tietoa oman työnsä tueksi. Tuominen iloitsee siitä, kuinka Kansalliskirjaston, kuntien ja Kuntaliiton yhdessä luoma E-kirjasto kasvat-taa kävijämääräänsä.

Palvelussa on lainattavissa kaik- kiaan noin 12 000 E-kirjaa, äänikirjaa ja E-lehteä.

– Me Kansalliskirjastossa olemme neuvottelleet hankintojen hinnat keskitetysti kustanta-jien kanssa. Palvelun käyttökustannukset jakautuvat tasaisesti kuntien asukaslukujen mukaan.

E-kirjastoon on liittynyt jo 290 kuntaa ja 97 prosenttia suomalaista voi käyttää sitä. E-kirjaston ohella Kansal-liskirjasto tarjoaa kuntien ja yleisten kirjastojen käyttöön myös muita palvelualustoja.

– Yleiset kirjastot hyödyntävät palveluistamme muun muassa Finnaa eli kirjastojen, arkistojen ja museoiden aineistojen hakuliittymää sekä Melindaa, joka on kuvai-

luympäristö, joka mahdollistaa luettelointi- ja luokitte-luyhteistyön keskitetysti.

– Nämä keskitetyt rahoitetut työkalut tuottavat mer-kittäviä säästöjä niin työresursseihin kuin talouteen, Tuominen kiittelee.

Arvostusta lahjoittajilta

Kuten muissakin julkista rahoitusta nauttivissa organi-saatioissa, myös Kansalliskirjastossa pyritään tiukkaan talouskuriin.

– Toistaiseksi nukun yöni hyvin. Olen ajatellut, että ehkä keskitetyistä palveluista leikkaamista ei kannata tehdä ihan ensimmäiseksi, enenevässä määrin myös museoil-le ja arkistoille palveluja tuot-tavan Kansalaiskirjaston ylikirjaston-hoitaja sanoo.

Kansalliskirjastolla on myös oma kulttuuriperintörahoitus, johon kuka tahansa voi tehdä lahjoituksen ja valita kohteen, jota tukee.

– Kyllä se, että meidät koetaan sivistyksen voimaksi, vetää nöyräksi. Olemme saaneet tukea esimerkiksi merkittäviltä säätiöiltä, mikä on mahdollistanut useiden arvokkaiden erikoiskokoelmien konservoinnin ja digitoinnin.

Pelkästään vuonna 1845 valmistu-nut kirjastorakennus on monille elä-mys. Kansalliskirjastoon voi tutustua joko itsenäisesti tai yleisöopastuk-sissa, ja siellä järjestetään näyttelyitä ja muita kulttuuritapahtumia.

Tuominen kehuu myös kirjaston 1900-luvun alussa valmistunutta lisä-rakennusta, Rotundaa.

– Kupolisalimme taas soi hyvin ja siellä järjestetään konserttejakin.

Tytöt opettavat, työ ultrajuoksua

Tuomisen vapaa-aikaan kuuluu niin henkistä kuin fyy-sistä hyvinvointia tukevia elementtejä: kirjallisuutta, pubivisaailua ja liikuntaa, kuten äijäjooga.

– Koska työni on mielenkiintoista, mutta kohtuullisen stressaavaa, pyrin suhtautumaan siihen kuin maratoniin tai ultrajuoksuun. Itseä ei kannata polttaa loppuun vaan hakea työlle myös vastapainoa, neljä vuotta Kansalliskir-

jastoa johtanut Tuominen sanoo.

Somessa hän viettää yksityis-henkilönä vain rajatusti aikaa.

– Harkitsen, mitä some tarkoittaa yksityisyydensuojani kan-nalta. Tiktokissa en ole lainkaan, ja pidän myös muiden somea-lustojen toimintalogiikkaa tie-tyllä tapaa mustana aukkona. Me käyttäjät olemme se tuote, joita palvelut myyvät erilaisille toimi-joille, emmekä voi olla varmoja, mitä kaikkia tietojamme eteen-päin myydään.

Tuominen toivoo, että somen käyttäjät miettivät tarkkaan, millaisia aineistoja he jakavat.

– Tieto ja se, onko lähde varmasti oikea, kannattaa tarkastaa aina.

Sivistyksen asemasta hän ei ole huolissaan.

– Uskon, että aina löytyy ihmisiä, jotka arvostavat

Uskon, että aina löytyy ihmisiä, jotka arvostavat oppimista, ajattelua.

oppimista, ajattelua, keskustelua ja sivistystä. Kyllä nuoretkin arvos-tavat sivistystä – ja sitä, että heidän kannattaa sitä hankkia.

Omat tyttäret muistuttavat Tuo-mista siitä, että jokainen sukupolvi on erilainen. Kaksi hänen van-hinta tytärtään ovat juristeja.

– Työskentelemme siinä mie-lessä samantyyppisissä tehtävissä, että molempiin ammatteihin liit-tyy isot arvot ja se, että työ on mer-kityksellistä.

Tuominen, 57, kokee, että tyt-täret myös ”kouluttavat” häntä. Tällä hetkellä hän seuraa mie-

lenkiinnolla Italiassa vaihto-oppilasvuottaan viettävää kuopustaan.

– Hän on hurmaantunut Italian kulttuurista ja histo-riasta niin paljon, että saattaa haluta arkeologiksi, Tuo-minen kertoo. ■

Vielä kerran Kuntatalolla

Ilmoittaudu Kuntamarkkinoille!

**Kunta
mark
kinat** 16.
| 17.9.
2026

Kuntamarkkinoilla kohtaavat kuntien ja hyvinvointialueiden päättäjät, asiantuntijat ja tapahtuman kumppanit. Ilmoittautuminen ja ohjelma on maksuton kaikille julkisen hallinnon, kuntien ja hyvinvointialueiden valtuustojen, kuntaomisteisten organisaatioiden, valtakunnallisten yleishyödyllisten järjestöjen ja yhdistysten sekä seurakuntien edustajille. Tavataan kuntatalolla 16.-17.9. - ilmoittautuminen on nyt auki osoitteessa kuntamarkkinat.fi.

Kuntamarkkinoiden teemana on ”Rohkeasti uudistaen”.

Poimintoja ohjelman teemoista: Puoluejohdon paneeli • Inhouse-laki • Kestävä kehitys • Kuntatalous • Älykäs uudistuminen • Hyvinvointialueet • Tekoäly • Kaavoitus • Varautuminen • Tuottavuusloikka • Kriisiviestintä • Parlamentaarinen työ kuntien tulevaisuudesta • Kaffe med Uffe Live ja paljon muuta!

Tapahtuman järjestävät

KUNTA
LIITTO

HYVIL

Kuntalehti

Voisiko keskustaa rakentaa niin, että sieltä ei haluaisi heti pois?

Missä on esteettinen ympäristövastuu, kysyy Anna Perho kolumnissaan.

Alvar Aallon rakennukset saivat heinäkuussa Unescon maailmanperintöstatuksen. Hieno homma, vaikka se sokeripala ei Katajanokalle soviakaan. Mutta Suomi täyttää myös aivan toisenlaisen tunnustuksen kriteerit.

Cambridgen yliopisto julkaisi hiljattain koetutkimuksen, jossa todettiin modernin rakennetun ympäristön aiheuttavan stressiä ja neurofysiologista kuormitusta: määrittelemätöntä epämukavaa oloa, turtumusta ja välinpitämättömyyttä.

Suomalaisten kuntien keskustat vastaavat täydellisesti jokaista tutkimuksessa mainittua osa-aluetta.

JULKISEN RAKENTAMISEN JOHTAVA PERIAATEHAN meillä on rakentaa mitä vain, kunhan se eroaa mahdollisimman räikeästi ympäröivästä rakennuskannasta. Lisätään vielä ympäristörikoksen merkit täyttävät mainosteippaukset, ja korvataan istutukset noppakivikoreilla, niin alitajuisesti hiertävä epämukavuuden tunne on taattu.

Arkkitehtuurin klassiset periaatteet kauneus, kestävyys ja käytännöllisyys kääntyvät meillä muotoon halpuus, rumuus ja tylisyys. Se on toki linjassa nautintoja halveksuvan kansanluonteemme kanssa. Ruokakin on hyvää, kunhan sitä on tarpeeksi ja sen voi lämmittää kahdessa minuutissa mikrossa.

NIINPÄ ASIAT OVAT KUNNOSSA, kunhan saadaan keskusliike romauttamaan hehtaarien kokoinen laatikko keskelle kylää. Tai mieluummin vähän sen ulkopuolelle, jotta saadaan muokattua kuntien keskustoista alueita, joiden rinnalla Tsernobyli vaikuttaa ihan viihtyisältä mestalta elää.

Estetiikka ei ole eliitin asia. Tutkimukset viittaavat siihen, että ihmiset sosioekonomisesta asemasta huolimatta pitävät samanlaisia (harmonisia, luonnon mittasuhteita mukailevia) rakennuksia kauniina. Estetiikan vaalimisella olisi siis merkitystä kaikille kuntalaisille.

Kauneudesta ollaan myös valmiita maksamaan. Ei ole sattumaa, että arvoalueet ovat jokaisessa kaupungissa niitä paikkoja, joita kimaltelevat pleksilaatikot eivät ole päässeet pilaamaan.

KUN KUNNISSA TEHDÄÄN VALTAVASTI TÖITÄ erilaisten vastuullisuushankkeiden eteen, listalle pitäisi nopeasti lisätä esteettinen ympäristövastuu. Otettaisiin tosissaan se tutkimusten tukema seikka, että rakennetulla ympäristöllä on hyvinvointia tukeva merkitys.

Kunnissa mietitään käsiä puserrellen millä ihmisii saataisiin houkuteltua veronmaksajiksi. Mitä jos kokeiltaisiin kauniimpaa rakentamista?

Mitä jos rakennettaisiin keskustoja, joista ei tee mieli pois?

Anna Perho on kirjoittaja ja yritysvalmentaja, joka asuu kunnassa.

Mitä jos rakennettaisiin keskustoja, joista ei tee mieli pois?

Naisyrittäjien tarinoista lisäpotkua maakuntaan

Kainuussa on tilaa kasvaa, naiset kertovat.

Paula Piirainen. Kuva: Piiraisen arkisto

Muutto Kuhmoon oli täysosuma **Paula Piiraisen** kannalta. Kuhmo on noin 7 400 asukkaan kaupunki maakunnan kaakkoisosassa. Se on Kajaanin ohella maakunnan ainoa kaupunki.

- Kainuu on mielestäni maailman paras paikka olla, elää ja työskennellä.

Piirainen on koulutukseltaan terveystieteiden tohtori ja psykiatrinen sairaanhoitaja. Hän on projektipäällikkönä Moninainen Kainuu -hankkeessa, jonka yhtenä isona tavoitteena on julkaista naisyrittäjien esimerkkilisiä tarinoita laajempaan tietoisuuteen.

- Lähdin hankkeeseen mukaan, koska sen sisältö resonoi minussa kovasti. Hankkeen työpaikkailmoituksen nähdessäni tuntui, että olisin jollain tavoin lukenut omaa tarinaani. Haluan olla mukana vahvistamassa naisten asemaa kainuulaisessa työelämässä ja tuoda esille naisosaajien monipuolisia tarinoita.

Upeita tarinoita
Kainuussa on Paula Piiraisen mukaan valtava

määrä naisosaajia, joiden urapolut tai yrittäjätarinat eivät aiemmin ole saaneet ansaitsemaansa huomiota.

Moninainenkainuu.fi-sivustolla on julkaistu jo lukuisia tarinoita.

- Moni nainen on vaihtanut alaa, palannut Kainuuseen vuosien jälkeen tai rakentanut työnsä täysin uudella tavalla, esimerkiksi etätyön tai hybridityöskentelyn kautta. Tarinoissa korostuu rohkeus, sinnikkyys ja kyky tehdä omannäköisiä valintoja. Tarinat ovat rehellisiä, samaistuttavia ja inspiroivia.
- Moni kertoo, että Kainuussa on tilaa kasvaa, olla oma itsensä ja rakentaa elämä, jossa työ ja vapaa-aika ovat tasapainossa.

Vielä on Kainuussakin töitä tehtävänä, jotta asiat olisivat entistä paremmin tasapainossa, hän myöntää.

- Kainuun koulutus- ja työelämä on jakautunut voimakkaasti sukupuolen mukaisesti naisten ja miesten aloihin sekä ammatteihin.

Jouni Lampinen

Pengertie siltoineen avattiin etuajassa 29. kesäkuuta. Samalla Hailuodon lautta jäi historiaan. Kaksi Hailuodon lautta odottaa Riutunkarissa siirtoa etelään. Toinen niistä toimi varalauttana.

Silta sysäsi Hailuodon matkailun kovaan kasvuun

Hailuodon tavoitteena on ylittää tuhannen asukkaan raja.

Teksti ja kuvat Tapio Mainio

Uudella Hailuodon sillalla tuoksuu meri. Pengertien puolimatassa on uusi, suuri pysäköintialue, jonka rannassa seisoo suuri joukko kalastajia, jotka narraavat merestä ahvenia.

- Sillan valmistuminen on ylittänyt kovimmatkin odotukset. Oululaisia ja kauempaan tulleita matkailijoita on ruuhkaksi asti. Kiinnostus ei ole rajoittunut vain sillan avajaispäivään vaan se on jatkunut koko heinäkuun, sanoo Luovo-hotellin yrittäjä **Ari Flinck**.

Vilkkaimpina päivinä Hailuodon teillä on liikkunut tuhansia autoja.

Perämeren suurimpaan saareen johtava, noin 8,4 kilometrin pituinen pengertie siltoineen avattiin etuajassa 29. kesäkuuta. Samalla Hailuodon lautta jäi historiaan.

Sillasta käytiin keskustelua puolesta ja vastaan noin 70 vuotta. Kiinteä yhteys maksoi valtiolle noin 120 miljoonaa euroa.

Moni hailuotolainen uskoo, että yhteyksien paraneminen käynnistää 900 asukkaan Perämeren saarella uuden aikakauden.

Uudesta kuntastrategiasta päätetään syksyllä.

- Tavoitteena voisi olla tuhannen asukkaan raja, sanoo Hailuodon kunnan elinvoimapäällikkö **Antti Harri**.
- Jos muutama prosentti täällä tänä kesänä käyneistä päättäisi jäädä pysyvästi Hailuotoon, niin syntyvyyden lasku ja väkimäärän väheneminen olisi selätetty, sanoo Hailuodon kunnanjohtaja **Maarit Alikoski**.

Majakkatorni tunnetaan
Tällä hetkellä 42 prosenttia hailuotolaisista on yli 64-vuotiaita.

Uusia asukkaita houkutellaan 44 uudella rivi- ja omakotitaloton-tilla, jotka saadaan asemakaavan valmistuttua luovutuskuntoon ensi vuoden puolella.

Lisäksi kunta kaavailee Alikosken mukaan kuntakeskustaan myös vuokra-asuntoja, sillä kaikki eivät halua omistusasuntoa.

Myös matkailussa ovat suuret odotukset. Marjaniemen loma-alueelle on valmistunut paikalliselle yrittäjälle jo useita vapaa-ajan-rakennusten perustuksia. Lisäksi toinen yrittäjä ilmoittaa pian ensi vuonna alkavasta suuresta matkailurakentamisesta.

Hailuodossa on pula tasokkaista, suurista vuokramökeistä meri-näköalalla.

Lähes kaikki matkailijat ajavat autoillaan Hailuodon läntisim-pään kärkeen Marjaniemeen, jossa sijaitsee Luovo-hotelliravin-tolaksi muutettu entinen Hailuodon luotsiasema. Sen näkyvin merkki on valkokylkinen Hailuodon majakkatorni.

Majakalta on pitkospiuta myöten 15 minuutin kävelymatka Luo-von Camping-alueelle Sumppuun.

Sumppuun on vasta valmistunut Hailuodon kunnan hallin-noima pysäköintialue, joka on maksuton.

Hailuodon kunta suosittelee ruuhkien välttämiseksi käyttämään Sumpun alueen pysäköintiä, sillä Marjaniemessä on vähän pysä-

STUDIO LINJAT

KAIKKI tarvitsemasi saman katon alta!

Kuntatalolla sijaitsevilla Studio Linjoilla toteutat vaivattomasti, webinaarit, kolutukset ja sekä muut erilaiset striimaus- ja videotuotannot.

Saat saman katon alta toimivan tekniikan, viihtyisät studiotilat ja herkulliset catering-palvelut. Isommissa toteutuksissa voit hyödyntää Kuntatalon seminaarituloja.

Katso eri tuotantojen
esimerkkihinnat:

Asemakaavan valmistelua ovat viivästyttäneet erilaiset luontoselvitykset, kertoo elinvoimapäällikkö Antti Harri. Vieressä Hailuodon kunnanvaltuuston puheenjohtaja Teija Siekkinen (kesk.)

köintitilaa. Ne on pääosin varattu hotelliasiakkaille.

Lähiruokaa myydään

Marjaniemessä on jo aamupäivällä niin paljon autoja, että vapaata pysäköintipaikkaa on vaikea löytää.

Joensuulaiset **Minna** ja **Jari Rokkila** saapuvat pyörälenkiltä Luo-

vo-hotellin edustalle. He tekevät lähtöä autollaan kohti Itä-Suomea. He lastaavat omat pyöränsä henkilöauton takana olevaan pyörätelineeseen.

– Olimme ensi kertaa Hailuodossa. Yövyimme hotellissa, Jari Rokkila kertoo.

Turistit parveilevat hotellin ja Marjaniemen sataman välisellä alueella, josta on upea merinäköala ulapalle.

– Lupaavalta näyttää, sillä välillä tuolit ovat loppuneet kesken, sanoo yrittäjä **Jake Vuoti** Kujalan Tila Oy:stä.

Koulussa 80 lasta

– Toivottavasti tänne muuttaa uusia lapsiperheitä, jotta voimme pitää koulun. Oppilaita on yhteensä 80, sanoo **Salla Rahikkala**.

Hän oli Luovontien varressa olevalla pyörätiellä kävelylenkillä 11-vuotiaan tyttärensä Fannin kanssa, jolla oli keppihevonen mukanaan. Lenkillä oli myös perheen Aarre-niminen koira.

Salla Rahikkala on asunut kymmenen vuotta Hailuodossa, jonne hän muutti Oulusta. Hänen miehen perheen sukutilalla tehtiin silloin sukupolven vaihdos, jolloin kolmilapsinen perhe muutti pysyvästi Hailuotoon.

– Viljelemme muun muassa mallasohraa Hailuodon panimolle.

Päiväretkikohde

Panimolta on kivenheiton matka Hailuodon kunnantalolle.

Kunnantalon sisäntuloaulan ilmoitustaululla on esillä asemakaavaehdotus ja karttapohja. Sen mukaan kunnan keskustaajamaan Luovontien varteen on tulossa 44 rivi- ja omakotitonttia. Niistä neljä on taloyhtiömuotoista rakennuspaikkaa.

Lisäksi Hailuodon itäpuolelle lähelle mantereelle johtavaa Huikun siltaa on tulossa useita uusia omakoti- ja mökkitontteja. Kunta kehittää tonttivarantoa yhdessä maanomistajien kanssa.

Hailuoto on nyt uuden sillan myötä suosittu oululaisten päiväretkikohde.

– Toivottavasti vieraita riittää sesongin jälkeenkin. Yleensä saari hiljenee koulujen alettua syksyllä, sanoo Hailuodon kunnanvaltuuston puheenjohtaja **Teija Siekkinen** (kesk.)

UUSIA AJATUKSIA HANKINTOIHIN!

Miksi emme tekisi yhdessä?

- lisää näkökulmia
- luottamuksellista osaamista
- pois turhat riskihinnoittelut
- yhdessä kehitetyt ratkaisut
- laatutason nosto

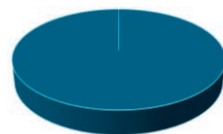
OTA ROHKEASTI YHTEYTTÄ!

KAUKOTEK Oy

www.kaukonen.fi – Jari Kaukonen

jari@kaukonen.fi – 0400 843 951

Suosittelisitko Kaukosen palveluita kollegallesi?

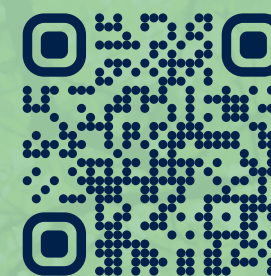

Aivan varmasti

Hankintalaki uudistui. Hyvät ratkaisut pärjäävät – ja jäävät.

Kun kilpailu avautuu, valinnanvaraa tulee lisää. Luotettavat, auditoidut järjestelmät jatkavat työtään taustalla. Niitä me Solveonilla rakennamme suomalaiselle julkiselle sektorille.

Uudistus avaa kunnille uusia reittejä – eikä niitä tarvitse kulkea yksin. Me Solveonilla olemme kulkeneet tätä polkua suomalaisen julkisen sektorin kanssa jo pitkään, ja moni naapurinne kulkee sitä jo. Kuljemme rinnallanne myös muutoksessa: **emme tarjoa pelkkää ohjelmistoa, vaan kumppanin, joka tuntee kuntakentän.**

Yhteisellä polulla. Tutustu Solveoniin.

Syyslukukausi on taas alkanut

Peruskoulut, lukiot ja ammatilliset oppilaitokset ovat juuri aloittaneet työnsä. Suomalaisen koulutuksen nykytila ja tulevaisuus puhuttavat. Miten taataan yhdenvertainen ja laadukas opetus kaikille lapsille ja nuorille?

Seuraavassa kouluasioita palastellaan numeroiksi. Tilastokeskuksen tiedot ovat **vuodelta 2025**.

1922

peruskouluja

3 347

peruskouluja
vuonna 2005

519 800

oppilasta

561 900

oppilasta
vuonna 2005

327

lukiota

252 600

opiskelijaa ammatillisessa
peruskoulutuksessa

80 000

toisen asteen ja
korkeakoulujen opettajia

Perusopetuksessa

45 700

luokan- ja aineenopettajaa sekä

9000

erityisopettajaa (vuonna 2023)

Peruskoulun opettajista noin

72-77 %

on naisia.

190

Suomalaisessa peruskoulussa on lain mukaan lukuvuodessa **190** työpäivää. Koulun työpäivien määrä sekä koulutyön päättymisajankohta on säädetty perusopetuslaissa.

Suomen Rehtorit ry:n
puheenjohtaja Päivi Ikola.
Kuva: Timo Marttila

Kentän toive: Tolkkua koulujen muutosten tahtiin

Peruskouluihin satelee ylhäältä päin tulevia muutoksia lähes vuosittain. Uutta oppimisen tuen mallia viedään vielä käytäntöön, kun elokuussa vuorossa ovat seuraavat uudistukset.

Teksti Kirsi Riipinen

Kouluissa on opiskeltu ilmiöpohjaisesti, raivattu avoimia oppimisympäristöjä ja harpattu digitaalisemmiksi. Tiedollisen opettamisen rinnalle on noussut osallisuuden, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin korostaminen sekä entistä vahvemmin yhteiskuntaan kasvattaminen.

Viime elokuusta alkaen käytäntöön on viety yhtä mullistusta, uutta oppimisen tuen mallia.

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että oppimisen tukea on oltava tarjolla yksilöllisesti ja oppilaan tarpeita vastaavasti. Tuen muotojen on oltava yhtenäiset, selkeät ja monipuoliset koko maassa. Hallitus haluaa lisäksi pitää huolta erityisopettajien riittävästä koulutusmäärästä.

Eikä tässä suinkaan kaikki. Peruskoulusta ja sen uudistamisesta tuntuu olevan mielipiteitä itse kulakin.

Sitran vastikään julkaistussa raportissa sanotaan, että koulutusjärjestelmä tarvitsee systemisen uudistuksen. Sen lähtökohdaksi on otettava tieto- ja datainfrastruktuurin parantaminen ja tiedon kattava hyödyntäminen.

Opettajien työhön muutoksia

Suonenjoen yhtenäiskoulun rehtori **Kimmo Honkanen** ei ryhdy repostelevaan ylhäältäpäin tulevia koulu-uudistuksia, mutta huomauttaa, että tuore oppimisen tuen muutos on ollut iso ja vaatinut paljon aikaa käytännön toteutuksen suunnitteluun.

– Täysin valmista on tuskin vielä missään ja vie aikaa, että saadaan kaikki palaset kohdilleen ja toimimaan.

Uusi tuen malli on muuttanut opettajien ja erityisopettajien työtä ja tietänyt hallinnolle runsaasti töitä.

Ryhmäkohtaisen tuen merkitys on käytännössä kasvanut. Luokanopettajien ja erityisopettajien yhteistyötä on täytynyt tiivistää, kun tukea tarjotaan isoissa opetusryhmissä.

– Erityisopettajia pitää olla nyt jonkun verran aiempaa enemmän, jotta tuki toteutuu halutulla tavalla.

Honkanen on hyvillään siitä, että suonenjokelaiset päättäjät ymmärtävät perusopetuksen merkityksellisuuden, vaikka opetuksen laadusta kiinni pitäminen ei nykyisessä kuntatalouden tilanteessa ole helppoa.

Pienissä kunnissa tuskaisinta

Honkanen kertoo kokemuksesta, että kouluihin on tullut ja näyttää tulevan vastakin lähes vuosittain uudistuksia, pieniä tai isoja.

– Erityisesti pienissä kunnissa ne aiheuttavat hankaluuksia, sillä sivistystoimen henkilöstömäärä on pieni. Joissakin kunnissa perusopetusta vetää yksi rehtori, joka samalla toimii kuntansa sivistysjohtajana.

Sivistysjohtajalle voi kuulua perusopetuksen lisäksi myös lukiokoulutus, varhaiskasvatus, kirjasto sekä liikunta- ja nuorisopalvelut.

Honkanen tietää mistä puhuu, sillä hän on tehnyt

töitä aiemmin Suonenjokea pienemmissä kunnissa. Suonenjoella on noin 6 500 asukasta ja yhtenäiskoulussa noin 560 oppilasta.

Seuraavaksi kouluihin on tulossa osaamistakuu sekä liikunnallisen elämäntavan velvoite.

Priorisointia uudistuksiin

Suomen Rehtorit ry:n puheenjohtaja **Päivi Ikola** sanoo, että vaikka uudistuksia on todella paljon, rehtorit eivät koulun uudistamista vastusta. Uudistusten taustalla on tutkittua tietoa.

Sitten seuraa iso mutta.

Valtakunnan tasolla ei välttämättä nähdä, mitä kaikkea kouluarki pitää sisällään ja miten asioita ehditään kehittää eteenpäin ja juurruttaa pysyväksi, uudenlaiseksi toiminnaksi.

– Kouluissa tulisi olla aikaa miettiä yhdessä, mistä muutoksessa on kyse ja miten se voidaan yhdessä laadukkaasti toteuttaa.

Ikola tuntee arjen, sillä hän on toiminut rehtorina lähes neljännesvuosisadan ja puheenjohtajuutensa lisäksi on parhaillaan tamperelaisen Tesoman koulun rehtori. Koulussa on yhteensä lähes 1 500 oppilasta.

Hän toivoo, että valtakunnan tasolta annettaisiin selkeämpi suunta ja tuki arkeen: mitä uudistuksia pitää priorisoida nyt ja mitä voidaan kehittää pitkäjänteisemmin. Aikataulujen tulisi olla realistisia.

Ikola huomauttaa, että yhteiskunnalliset muutokset heijastuvat kouluun nopeammin kuin mihinkään muuhun organisaatioon.

Olisi paikallaan päättää valtakunnallisesti, että jos jokin asia lisätään koulujen tehtävälistalle, mitä otetaan pois, jotta uudessa tehtävässä voidaan onnistua.

– Jos haluamme olla maailman osaavin ja koulutetuin kansakunta, meillä tulee olla aikaa ja mahdollisuuksia tehdä työmme laadukkaasti.

Seuraavaksi osaamistakuu

Ikola korostaa useaan kertaan, että ongelma ei ole uudistusten sisältö vaan määrä ja samanaikaisuus.

Viime elokuussa voimaan astuneessa oppimisen tuen uudistuksessa on paljon hyvää, pyritäänhän siinä vahvistamaan varhaista tukea ja ennaltaehkäisemään isompaa tuen tarvetta.

Hallitusohjelmassa tukea haluttiin uudistaa siten, että opetushenkilöstön hallinnollista taakkaa vähennetään.

Ikola sanoo, että arjessa työmäärä ei ole vähentynyt ja että etenkin rehtoreiden työmäärä on kasvanut selkeästi.

Työaikaa vievät ryhmäkohtaisen tuen järjestäminen, resurssien kohdentaminen uudella tavalla, opettajien välisen yhteistyön johtaminen sekä hallintopäätösprosessit ja suunnitelmat liitteineen.

Hän muistuttaa, että rehtori on usein myös osaamisen kehittäjä.

Samaan aikaan oppilaiden tuen tarpeet ovat moninaistuneet, kun useammin samanaikaisesti syntyy

MIKÄ OSAAMISTAKUU?

■ Hallitusohjelmaan kuuluvan osaamistakuun tavoitteena on varmistaa jokaiselle nuorelle riittävät perustaidot, joilla pärjää jatko-opinnoissa. Osaamistakuu eteni eduskuntaan huhtikuun alussa.

■ Osaamistakuu määrittää vähimmäisosaa- mistason.

■ Erityistä huomiota ollaan kiinnittämässä peruskoulun toisen ja kolmannen luokan nivelvaiheeseen, yhdeksänten luokkaan ja päättöarviointiin.

LIIKUNNALLINEN ELÄMÄNTAPA VOI TARKOITTAA ESIMERKIKSI:

■ Opetuksessa hyödynnetään aktiivisia taukoja tai toiminnallisia opetusmenetelmiä.

■ Koulupäivän siirtymisissä hyödynnetään liikunnallisuutta edistäviä toimintatapoja.

■ Liikkumista lisätään välituntiliikunnalla tai kerhotoiminnalla.

Suonenjoen yhtenäiskoulun oppitunneilla hyödynnetään sujuvasti uutta tekniikkaa ja perinteisiä opetustapoja. Kuvat: Soili Riepula

”
Kouluissa tulisi olla aikaa miettiä yhdessä, mistä muutoksessa on kyse.

tarvetta tukea oppimisvaikeuksissa sekä mielialan ja jaksamisen ongelmissa. Lisäksi luokissa on tuettava oppilaiden tarkkaavaisuutta.

Myös tulevassa uudistuksessa, osaamistakuussa, Ikola näkee paljon hyvää. Kentällä voidaan kiittää, jos opettajat saavat nyt arviointiinsa valtakunnalliset selkeät rakenteet ilman tulkinnanvaraa.

– Meillä arvostetaan selkeitä linjauksia, kaipaamme konkretiaa ja yksinkertaisuutta.

Yhtä lailla on hienoa, että kouluille annetaan lisää mahdollisuuksia parantaa luku-, kirjoitus- ja laskutaitoja vuosiviikkotuntien lisäyksellä.

Jo elokuussa esi- ja perusopetukseen tulee velvoite edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa.

Kouluverkot keskusteluun

Suonenjoen Honkanen toivoo, että päättäjät keskittyisivät pohtimaan ja ratkaisemaan, miten kunnissa tulisi reagoida oppilasmäärän vähenemiseen.

– Tämä on monelle kipeä paikka, mutta emme voi lykätä keskusteluja. Ratkaistut on löydettävä yhdessä.

Kouluverkkoa on jouduttu ja joudutaan isossa osassa maata supistamaan. Honkanen kysyy, miten laadukas perusopetus taataan myös Kehä III:n ulkopuolella.

Suonenjoki lakkautti vuosi sitten keväällä kaksi kyläkoulua, joiden oppilaat ja opettajat siirtyivät yhtenäiskouluun kaupungin keskusta. Iisvedellä sijaitseva koulu jatkaa yhä, eikä sen lakkauttamisesta ainakaan toistaiseksi keskustella.

Tumput suorina ei Pohjois-Savossa tulevaa odoteta. Suonenjoki tekee yhteistyötä Konneveden, Rautalammin, Tervon, Vesannon, Pielaveden ja Keiteleen kanssa laadukkaan perusopetuksen takaamiseksi.

Kunnilla on yhteinen SavoGrow-niminen elinvoimayhtiö, johon ne ovat kasvun ja oppimisen kehittämisessä ottaneet mukaansa myös Konneveden.

Kunnat ovat kokeilleet yhdessä monipaikkaista yhteisopettajuutta ja opetusta.

Paljonko kouluista säästetään?

Ikola on pohtinut viime aikoina paljon, mitä valtakunnan päättäjien sopima velkajarru tarkoittaa jatkossa kouluille.

Hän toivoo, ettei syntyvyyden laskua Suomessa nähtäisi vain numeroina vaan pikemminkin laadun ja yhdenvertaisuuden kysymyksinä.

Rehtoreiden puheenjohtaja on nähnyt, kuinka epätasa-arvoisesti valtionosuusjärjestelmän uudistuksen kariutuminen kohtelee kuntia ja sen asukkaita. Hän huomauttaa, että päätöksellä on ollut todella isot vaikutukset siihen, millaiset resurssit kunnilla on opetuksen järjestämiseen.

Koulutus on kuitenkin se, millä vaikutetaan koko yhteiskunnan elinvoimaan.

– Me koululla rakennamme niin paljon muutakin kuin osaamista. Olemme se taho, joka luo toivoa, luottamusta ja uskoa tulevaisuuteen, Ikola sanoo. ■

”

Me koululla rakennamme niin paljon muutakin kuin osaamista.

5 kysymystä kulttuuripääkaupungin vuodesta

Oulu on Euroopan kulttuuripääkaupunki tänä vuonna ja tästä näkökulmasta katsottuna on aika ottaa selvää, mitä kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakeskukseen.

1 MITEN KULTTUURIVUOSI ON SUJUNUT TÄHÄN MENNESSÄ, OULUN KAUPUNGINJOHTAJA ARI ALATOSSAVA?

Tapahtumien ja konserttien lipunmyynti on ollut ennätyksellistä ja hotellivieraiden määrä on alkuvuonna ollut edellisiä vuosia korkeampi. Tunnelma kaupungissa on ollut myönteinen kautta linjan.

2 NOUSEEKO OULU NYT UUELLE TASOLLE KULTTUURIN KOTINA?

Kyllä, tämä vuosi nostaa Oulun kulttuuritarjonnan täysin uudelle tasolle. Tämä koskee esimerkiksi kulttuurituottamisen osaamista, kansainvälistä markkinointia ja yritysyhteistyötä, jotka nostavat Oulua esiin kulttuurin kotina.

3 MITKÄ OVAT OLLEET OMAT KOHOKOHTASI KULUVAN VUODEN AIKANA?

Saamelaiskulttuuri oli yksi alkuvuoden teemoista ja säväyksen teki esimerkiksi Oulu All Stars Big Bandin ja **Ingá-Máret Gaup-Juuson** yhteinen Davvi Oktavuolta – Pohjoinen Yhteys -konsertti. Japanilaisen muotisuunnittelija **Yuima Nakazon** Glacier-näyttely Oulun Taidemuseossa on hieno ja näyttely on avoinna 11. lokakuuta asti.

4 MISTÄ VEIKKAAT, ETTÄ OULUN KULTTUURIVUOSI MUISTETAAN LAAJEMMINKIN?

Ehdottomasti avajaisista, ne jäävät oululaisten ja paikalla olleiden muistiin kollektiivisena kokemuksena. Oli hienoa nähdä, miten kaupunkilaiset innostuivat avajaisviikonlopun tapahtumista. Jokainen tapahtuma jättää läsnäolijalle muistikuvan omalla tavallaan. Ulkomaisten turistien suuri määrä koko kevään ajan on jotain uutta Oulussa. Uusittu teatteri Silta, lastenkulttuurikeskus Kotilo sekä uusi museo- ja tiedeokeskus Tiima ovat paikkoja, joiden kautta kulttuuripääkaupunkivuosi säilyy ihmisten ajatuksissa pitkään. Myös monet taideteokset ympäri kaupunkia tulevat jättämään muistoja kuluneesta vuodesta.

5 MITÄ SUOSITUKSIA ANNAT TULEVISTA TAPAHTUMISTA?

Tapahtumista on runsauden pulaa ja tapahtumia on kaikkina päivinä. Kannattaa käydä katsomassa Oulun kotisivuilta tapahtumatarjontaa. 15. elokuuta katamme noin kilometrin verran yhteistä pöytää halki Oulun keskustan. Kutsumme oululaiset ja vierailijat nauttimaan ruoasta, ohjelmasta ja yhdessäolosta rennossa tunnelmassa. Kesäillan kattaus on kaikille avoin, pääsymaksuton ja ikärajaton tapahtuma. Kolmantena tärppinä nostan Beyond the Sky -tapahtuman, jossa astronomisen luontokuvaajan **Jukka-Pekka Metsävainion** avaruuskuvat ja säveltäjä **Lauri Porran** musiikki luovat jotain ainutlaatuista. Ja bonustärppinä on kanadalaisen **Douglas Pashleyn** Snowball-musikaali joulukuussa.

Oulun kaupunginjohtaja Ari Alatossava (vasemmalla) filistelee kaksinkertaisen ilmakitaransoiton MM-voittajan Justin "Nordic Thunder" Howardin kanssa. Kuva: Oulun kaupunki

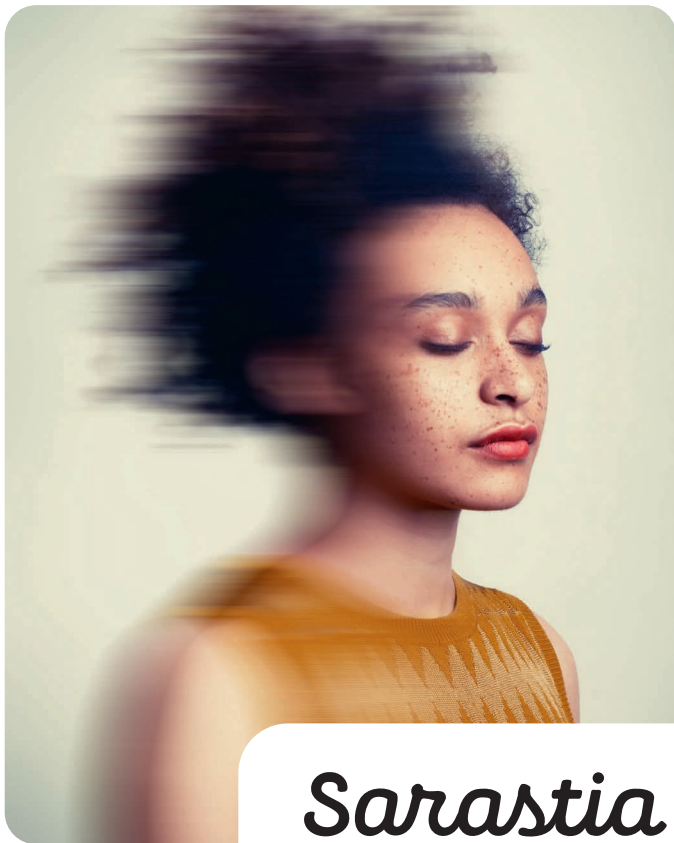
A PART OF ADMINISTER GROUP

Talous- ja palkkahallinto on taitolaji.

Olemme Suomen kokenein talous-, palkka- ja ohjelmistopalveluiden kumppani.

Meissä yhdistyvät julkisen sektorin syväosaaminen ja yksityisen sektorin tehokkuus 400 asiantuntijan voimin ja 120 asiakkaan kokemuksella.

Kaikumetsän koulu ja päiväkoti on osa laajempaa muutosta julkisessa rakentamisessa

Kaikumetsän uusi koulu- ja päiväkoti-rakennus Nurmijärvellä on osa muutosta, jossa kunnat eivät enää rakenna pelkästään pysyviä tiloja. Dynaaminen, muunneltava rakennus tarjoaa joustavuutta tilanteeseen, jossa väestönkehitys ja palvelutarpeet muuttuvat nopeasti.

Kun Nurmijärven Lepsämässä sijaitsevaa Kaikumetsän koulua ja päiväkotia katsoo ulkoapäin, se muistuttaa mitä tahansa uutta rakennusta. Puuverhoiltu julkisivu ja valoisat luokatilat kertovat moderneista ja toimivista oppimisympäristöistä.

Kyseessä ei kuitenkaan ole tavanomainen rakennus, vaan kyse on dynamisesta arkkitehtuurista: tarvittaessa rakennuksen kokoa tai käyttötarkoitusta voi muuttaa ja sitä voi siirtää. Nurmijärvi päätyi ratkaisuun tilanteessa, jossa koululaisille ja päiväkodin lapsille piti saada uudet tilat vanhojen tilojen sisäilmaongelmien vuoksi. Kiireellisten tilatarpeiden lisäksi myös alueen tuleva väestönkehitys oli vaikea ennustaa, mikä lisäsi joustavuuden tarvetta.

Teräsrunkoinen, kaksikerroksinen vuokrakennus valmistui noin puolessa vuodessa syksyllä 2025, mikä mahdollisti siirtymisen suoraan uusiin tiloihin ilman pitkiä väistöjaksoja. Asukkaiden toiveet pyrittiin huomioimaan, ja esimerkiksi nuorimpien oppilaiden opetus säilyi samalla alueella.

Nurmijärven Uutisille 15.6.2025 antamassaan kommentissa kunnan sivistysjohtaja **Tiina Hirvonen** totesi, että uudet, turvalliset tilat tarjoavat hyvän kasvu- ja oppimisympäristön lapsille. Lisäksi alueen asukkaat hyötyvät liikuntasalin iltakäytöstä.

Ratkaisevaa on, että dynaamisen rakennuksen muunneltava rakenne tukee tulevien vuosien väestönkasvua ja muuttuvia tilatarpeita Nurmijärvellä. Samoin vuokraaminen on investointia riskittömämpi vaihtoehto, kun tulevaisuutta on vaikea ennustaa.

Kun tilatarpeet muuttuvat, palveluverkon on seurattava perässä

Poikkeuksellisesti Nurmijärven kunta odottaa lapsimäärän kasvua, kun taas valtion tasolla syntyvyys laskee nopeasti samalla

kun väestö ikääntyy. Väestönkehitystä onkin entistä vaikeampaa ennustaa, mikä vaikeuttaa julkisten tilojen mitoittamista. Liian suuriksi tai pieniksi jäävät rakennukset ovat kallis ja hankala ongelma. Lisäksi joskus tilat sijaitsevat lopulta väärässä paikassa muuttneiden palvelutarpeiden vuoksi. Kyse ei ole huonosta suunnittelusta, vaan suunnittelun mahdottomuudesta, kun tarvittavaa tietoa ei ole päätöksentekohetkellä saatavilla.

Dynaamisten rakennusten joustavuus tuo monia etuja, mutta perinteisiin rakennuksiin investoiminen on edelleen perusteltua silloin, kun tilojen käyttö on ennustettavaa ja pitkäaikaista. Lyhytaikaisiin tarpeisiin käytetään puolestaan usein väliaikaisia tilaelementtejä tai jopa parakkeja. Dynaaminen arkkitehtuuri muodostaa kuitenkin kolmannen vaihtoehdon näiden väliin. Kun julkinen sektori hyödyntää kaikkia kolmea vaihtoehtoa, saadaan joustava, dynaaminen palveluverkko.

Konkreettinen esimerkki joustavuudesta löytyy Haapajärveltä: kunta vuokrasi Parmacon dynaamista koulua, jolle ei ollut enää tarvetta. Samaan aikaan hyvinvointialueella oli tarvetta vammaispalvelukeskukselle. Kun hyvinvointialue päätti vuokrata dynaamisen

rakennuksen, siirto kunnan sisällä onnistui ripeästi. Nyt entinen koulu toimii vammais- palvelukeskuksena – dynaaminen rakennus vastaa taas oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa niin kauan kuin sitä tarvitaan.

Nurmijärvellä Kaikumetsän koulu ja päiväkoti palvelee toistaiseksi alkuperäisessä tarkoituksessaan, mutta dynaaminen arkkitehtuuri mahdollistaa tulevaisuuden muutokset. Oli kyse sitten tilatarpeen kasvusta tai kokonaan uudeltaisesta käytöstä, se palvelee kuntalaisia siellä, missä sitä tarvitaan.

→ WWW.PARMACO.FI

Päämajakaupunki uudessa ajassa

Kesäloma alkaa on takanapäin, mutta Mikkelin tapahtumat jatkuivat elokuussakin. Mikkelin musiikkijuhlat ja Päämajasymposiumi kokosivat kaupunkiimme vieraita läheltä ja kaukaa.

Viime vuosien merkittävimpiin muutoksiin kuuluu Naton pohjoisen alueen maavoimajohtoportaan sijoittuminen Mikkeliin. Virallisia avajaisia vietettiin lokakuussa 2025, ja kuluneen vuoden aikana alaesikunta on käynnistänyt toimintansa osana liittouman pohjoisen alueen puolustusta. Johtoportaan tehtävänä on liittouman maavoimajoukkojen johtaminen sekä kansallisten maajoukkojen toiminnan yhteensovittaminen.

Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa yhteisen harjoitustoiminnan suunnittelua, valmistelua ja johtamista.

Naton pohjoisen alueen maavoimajohtoportaan sijoittuminen Mikkeliin rakentuu vahvalle perustalle. Karkialammen alueella on toiminut Suomen Maavoimien esikunta jo vuodesta 2008 lähtien. Kahdeksantoista vuoden aikana yhteistyö Puolustusvoimien ja kaupungin välillä on muodostunut tiiviiksi ja luottamukselliseksi.

Olemme perinteinen päämajakaupunki, jossa yhteistyö Puolustusvoimien kanssa on ollut luonteva osa kaupunkimme arkea.

NATON TEHTÄVIIN Mikkeliin saapuvat sotilaat ja heidän perheensä muuttavat kaupunkiimme tyypillisesti kahdesta kolmeen vuodeksi kerrallaan. Suomen valtion ja Naton välisten sopimusten mukaisesti heille tarjotaan tarvitsemansa peruspalvelut, mukaan lukien varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palvelut. Tässäkin Mikkeli on halunnut katsoa tulevaisuuteen. Syksyllä 2026 käynnistynyt kaksikielinen koulupolku tarjoaa opetusta suomeksi ja englanniksi. Ratkaisu palvelee kansainvälistyvää kaupunkia laajemminkin kuin vain Nato-yhteistyön näkökulmasta.

Naton alaesikunnan sijoittuminen on vauhdittanut Mikkelin kansainvälistymistä. Kaupunki on perustanut kansainvälisten asioiden päällikön tehtävän ja rakentaa parhaillaan International House Mikkeliä tukemaan kansainvälisten osaajien ja heidän perheidensä arkea.

Myös tutkimuksen ja koulutuksen kentällä tapahtuu paljon. Helsingin yliopiston maa- ja metsätaloustieteen ja farmasian tiedekunnat ovat perustaneet Mikkeliin uuden varautumisen professuurin, joka aloittaa vuoden 2027 alussa Ruralia-instituutissa. Tavoitteena on syventää ymmärrystä yhteiskunnan resilienssistä, huoltovarmuudesta ja kriisinkestävyydestä. Nämä kysymykset koskettavat koko yhteiskuntaa: miten yhteisöt toimivat poikkeusoloissa, millainen on kuntien rooli kriiseissä ja miten vahvistamme kansalaisten turvallisuuden tunnetta muuttuvassa maailmassa.

MIKKELISSÄ ON POIKKEUKSELLISEN VAHVA VERKOSTO, johon kuuluvat kaupungin omat palvelut, koulutuksen järjestäjät, maakunnan yritykset sekä merkittävät toimijat kuten Puolustusvoimat. Rakennamme määrätietoisesti kansallista erikoistumiskeskittymää yhteiskunnan resilienssin ja kokonaisturvallisuuden ympärille..

Mikkeli on tänään enemmän kuin historiallinen päämajakaupunki. Olemme maailman uusin Naton johtoportaan kuuluva kaupunki, mutta samalla myös yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden, tutkimuksen ja kansainvälisen yhteistyön rakentaja. Kaupunkistrategiamme vuosille 2026–2030 kantaa nimeä ”Mikkeli – Kansainvälinen puhtaan veden ja kokonaisturvallisuuden päämaja Saimaalla”. Se kuvaa hyvin suuntaa, johon olemme matkalla. Historia velvoittaa meitä, mutta ennen kaikkea se antaa meille vahvan perustan rakentaa tulevaisuutta. Juuri sitä työtä Mikkeliässä tehdään tänään yhdessä.

Janne Kinnunen
on Mikkelin kaupunginjohtaja.

Olemme maailman uusin Naton johtoportaan kuuluva kaupunki.

Näin kunta voi edistää hankkeen hyväksyttävyyttä

Isojen teollisten hankkeiden hyväksyttävyyteen vaikuttavat sekä tunne että tieto hankkeen toteutuksen järkevyydestä.

Tuoko hanke kuntaamme työpaikkoja ja verotuloja? Entä liittyykö siihen jotain riskejä? Onko toimintatavat reiluja ja avoimia?

Yhä useampi suuri teollinen hanke kohtaa paikallista vastusta. Ratkaiseva kysymys kuuluukin: hyväksyykö paikallinen yhteisö hankkeen? Tätä ilmiötä kuvataan käsitteellä sosiaalinen toimilupa (SLO= Social liscence to operate). Sillä tarkoitetaan paikallisyhteisön ja sidosryhmien antamaa hyväksyntää hankkeen toiminnalle. Se ei ole viranomaisien myöntämä virallinen asiakirja, vaan ansaittu luottamus.

AVOIMUUS JA VARHAINEN VUOROPUHELU hanketoimijan ja paikallisyhteisön välillä on keskeistä luottamuksen luonnissa. Luottamuksen puute näkyy konkreettisesti hankkeiden viivästymisinä, valituksina ja se voi johtaa hankkeiden peruuntumiseen.

Luottamusta rakennetaan kertomalla sekä hyödyistä että riskeistä ennakoiden, avoimesti ja monia kanavia pitkin. Saatua palaute on aidosti huomioitava hankkeen suunnittelussa.

Kunnilla on keskeinen rooli sosiaalisen toimiluvan edistämisessä, myöntämisessä tai epäämisessä. Isot teolliset hankkeet vaikuttavat varsinkin pienemmissä kunnissa merkittävästi kuntalaisten arkeen, kunnan elinvoimaan ja maankäyttöön.

Varhainen vuorovaikutus hanketoimijan ja kunnan välillä auttaa tunnistamaan keskeiset kysymykset ajoissa: mitä vaikutuksia hankkeella on ympäristöön ja kuntalaisten arkeen, mitkä huolenaiheet nousevat esille, miten hanke voi tuottaa parhaiten paikallista hyötyä ja mitä odotuksia kunnalla on hankkeen toteuttamiseen.

KUNTA VOI EDISTÄÄ HANKKEEN HYVÄKSYTTÄVYYTTÄ toimimalla aktiivisena sillanrakentajana asukkaiden, paikallisten yritysten, koulutuksen ja hanketoimijan välillä jo ennen varsinaisten lupaprosessien käynnistymistä.

Käytännössä tämä tarkoittaa varhaisia keskusteluja, monipuolisia vuorovaikutuskanavia, paikallisten huolten ja odotusten kokoamista sekä sen varmistamista, että palaute välittyy osaksi hankkeen suunnittelua

Kunta voi esimerkiksi järjestää puitteet paikallisten toimijoiden ja hanketoimijan välisille tiedonvaihτοtilaisuuksille, joissa voidaan käydä läpi hankkeen tavoitteita, vaikutuksia, paikallisia tarpeita ja mahdollisuuksia.

Lisäksi kunta voi sopia hanketoimijan kanssa vuorovaikutuksen pelisäännöistä: miten hankkeesta viestitään, miten palautetta kerätään ja käsitellään sekä miten paikallisiin huoliin vastataan suunnittelun eri vaiheissa.

Sosiaalista toimilupaa voidaan vahvistaa tuemalla paikallisten hyötyjen syntymistä. Kunta voi yhdessä hanketoimijan kanssa edistää työllisyys- ja koulutusyhteistyötä oppilaitosten, työllisyyspalvelujen ja yritysten kanssa sekä tukea sitä, että paikalliset toimijat pääsevät mukaan hankkeen eri vaiheisiin. Lisäksi hanketoimija voi osoittaa sitoutumistaan paikallisyhteisöön tukemalla yhdistyksiä, tapahtumia ja muuta yhteisöllistä toimintaa.

YVA-prosessin käynnissä oleva kehittäminen korostaa entestään varhaisen vaiheen vuorovaikutuksen merkitystä.

Kun vaikutusten arvioinnissa keskitytään olennaiseen, on entistä tärkeämpää, että keskeiset kysymykset on jo tunnistettu ennen prosessin käynnistymistä.

SUOMI TARVITSEE NYT KIPEÄSTI INVESTOINTEJA, jotka luovat työpaikkoja ja hyvinvointia. Hankkeiden hyväksyttävyyys ei synny lupapäätöksissä, vaan paljon ennen sitä. Varhainen ja avoin vuorovaikutus on edellytys onnistuneille investoinneille.

HELI KOTILAINEN

Alusta Consulting Oy, sosiaalisten ja elinvoimavaikutusten YVA-asiantuntija

SUSANNA HARVIO

Alusta Consulting Oy, sosiaalisten ja elinvoimavaikutusten YVA-asiantuntija

”

Kunta voi esimerkiksi järjestää puitteet.

Kuntalehti julkaisee lukijoiden mielipidekirjoituksia ja kommentteja.

Kirjoitus voi olla pitempi 2500-3000 merkkiä tai nasakka kommentti + otsikko esimerkiksi maksimissaan 600 merkkiä.

Ota kantaa ajankohtaisiin aiheisiin, muiden kirjoituksiin tai tunnelmiin.

Kuntalehdessä kirjoitetaan kunnioittavasti

hyviä tapoja, journalistin ohjeita ja lakia noudattaen. Toki lehtemme lukijat valistuneina kansalaisina eivät muuta tarjoakaan.

Tervetuloa kirjoittamaan. Lähetä kirjoitus koko nimellä, tehtävällä tai tittelillä, mahdollisella puoluekannalla ja paikkakunnalla

varustettuna. Jos olet esimerkiksi valtuutettu, kerro puolueesi ja tehtäväsi.

Kirjoitukset lähetetään päätoimittajalle **tiina.ojutkangas@kuntalehti.fi**

Kunnille aktiivinen toimijuus on elinehto

Suomessa käydään jatkuvaa keskustelua kuntien tulevaisuudesta ja siitä, onko kuntia liikaa. Huomio kiinnittyy kuntien kokoon, väestökehitykseen tai taloudellisiin tunnuslukuihin, kun arvioidaan, että onko kunta elinkelpoinen yksin. Nämä ovat tärkeitä tekijöitä, mutta ne eivät yksin ratkaise kunnan tulevaisuutta.

Sen sijaan ratkaisevaa on se, kuinka aktiivisesti kunta toimii osana laajempia verkostoja.

Kunnat eivät kilpaile tai kehity yksin. Ne ovat osa maakunnallisia, kansallisia ja eurooppalaisia verkostoja, joissa liikkuvat investoinnit, hankerahoitus, yritykset, osaaminen ja vaikutusvalta. Mahdollisuudet eivät löydy automaattisesti perille. Ne löytävät sinne, missä niitä osataan etsiä, rakentaa ja hyödyntää.

EI RIITÄ, ETTÄ KUNTA KUULUU yhteistyöorganisaatioon, kehittämis-hankkeeseen tai edunvalvontaverkostoon. Todellinen hyöty syntyy aktiivisesta osallistumisesta, suhteiden rakentamisesta, aloitteellisuudesta ja kyvystä viedä asioita käytäntöön. Verkostoissa arvo syntyy toiminnasta, ei jäsenkortista.

Tämä korostuu erityisesti pienissä kunnissa. Pieni kunta voi tehdä itsestään kokoaan isomman aktiivisella toiminnalla. Sen vaikutusvalta ei määräydy sen asukasluvun perusteella, vaan sen mukaan, kuinka hyvin se kykenee hyödyntämään ympärillään olevia verkostoja.

Aktiivinen kunta voi löytää uusia kumppaneita, hoidella investointeja, vaikuttaa päätöksentekoon ja avata asukkailleen ja yrittäjilleen mahdollisuuksia, jotka olisivat yksin saavuttamattomia.

Samalla myös kuntien välinen yhteistyö nousee uuteen arvoon. Tulevaisuuden voittajia eivät välttämättä ole ne kunnat, jotka yrittävät tehdä kaiken itse, vaan ne, jotka osaavat rakentaa toimivia kumppanuuksia ja löytää yhteisiä tavoitteita naapurikuntiansa kanssa.

VERKOSTOT EIVÄT TUOTA tuloksia itsestään. Tarvitaan ihmisiä, joilla on osaamista, yhteistyökykyä, uskallusta ottaa vastuuta ja ennen kaikkea halua saada asioita aikaan. Oikeilla paikoilla olevat osaavat ihmiset voivat moninkertaistaa kunnan vaikutusvallan ja mahdollisuudet.

Kunnan tulevaisuus ei ratkea ensisijaisesti sen koolla eikä edes tämän vuoden tilinpäätöksellä. Se ratkeaa sillä, kuinka aktiivisesti kunta toimii osana ympäröivää maailmaa ja kuinka hyvin se pystyy muuttamaan verkostot konkreettisiksi hyödyiksi asukkailleen.

ANTTI HARJUOJA

Inkoon kunnanvaltuutettu (kok.)

Uudenmaan maakuntavaltuutettu

”

Pieni kunta voi tehdä itsestään kokoaan isomman aktiivisella toiminnalla.

Uusi 25 op koulutus kuntien, työllisyysalueiden ja yrityspalveluiden asiantuntijoille.

✓ Työmarkkinatieto päätöksenteon tukena

✓ Työnantajayhteistyö ja kohtaanto

✓ Vaikuttavat palvelut ja elinvoima

✓ Juridinen ja taloudellinen toimintaympäristö

Tutustu koulutukseen Kuntamarkkinoilla (3S28) tai osoitteessa humak.fi/vaikuttava-tyonvalitys

Jayla Tammiharju. Kuva: Laura Oja

Lomilta paluu on sopiva hetki pohtia luovasti

Lomilta palattua mieli voi olla vastaanottavainen uusille ajatuksille. Saattaa esimerkiksi huomata, ettei sen innokkaimmankaan kollegan loputon idea-arkku tunnu tuhatkiloiselta. Sen sijaan sinne saattaa jopa uskaltaa kurkatakin.

Idea-arkusta voi vielä tänä kesänä nousta ehdotus Kuntarahoituksen Onnellisuusrahaston avustuksen hakemisesta vuodelle 2027. Vaikka vielä ennen venetsialaisia voisi haluta pitää katseen visusti pitkissä valoisissa päivissä ja tässä vuodessa, on loman jälkeinen aika erityisen sopiva onnellisuutta edistävien ajatusten kylvämiselle ensi vuodelle.

OLEN OTTANUT onnellisuusraatilaisena tehtäväkseni kiinnittää huomiota siihen tapaan, jolla onnellisuutta edistäviä hanke-ehdotuksia ideoidaan ja kehitetään. Onneksi osallisuuden näkee hakemuksesta usein jo ensisilmäyksellä. Luovat ja aidosti yhteisölliset ideat syntyvät usein vasta silloin, kun mukana on eri asukasryhmiä. Erityisen rikastuttavaa on, jos mukaan on otettu ihmisiä sukupolvet ja asukastarpeet ylittäen. Eikä kukaan estä kuulemasta esimerkiksi vapaa-ajan asukkaiden ideoita. Onnellisuuden mahdollistaminen on paikka näyttää, ketkä kunnan tulevaisuutta rakentavat. Olen huomannut, että esimerkiksi kyläkoulun kunnostus tai

luontopolku voivat tulla monelle ensimmäisinä mieleen, kun pohditaan hyvinvointia edistäviä paikallisia projekteja. Annan kuitenkin nyt luvan: saa ideoida villimminkin! Yleensä silloin, kun mieleen juolahtaa ”tuohan on aivan järjetön idea”, kannattaa sitä kohti mennä innostuneesti.

”

Onneksi osallisuuden näkee hakemuksesta usein jo ensisilmäyksellä.

INNOVATIIVISET JA UUTUUSARVOA SISÄLTÄVÄT HANKE-EHDOTUKSET, joista huomaa moniäänisyyden, paikallistuntemuksen ja kohderyhmäymmärryksen, ovat erityisen mielekkäitä. Niistä on myös vaikein päästää irti karsimisvaiheen tiuhentuessa. Oma henkilökohtainen toiveeni olisikin tietenkin se, että hakuvaihe itsessään toimii osallistavana mahdollisuutena paikallisyhteisöille vaihtaa ajatuksia siitä, mitkä toimet olisivat kriittisiä kollektiivisen onnellisuuden ja hyvinvoinnin edistymiseksi. Vaikka itse idea ei ensimmäisellä kerralla saisikaan rahoitusta, on se ollut tärkeä yhteisöllisyyden ja osallisuuden kehittämisen paikka.

Kuntarahoituksen Onnellisuusrahaston hakukierros vuonna 2027 toteutettaville hankkeille aukeaa elo-syyskuussa.

JAYLA TAMMIHARJU
Kuntarahoituksen Onnellisuusrahaston asiantuntijaraadin jäsen

MAINOS

Arrive

Miksi suomalaiset kaupungit tarvitsevat “liikkumiskompassin” navigoidakseen tulevaisuuteen

Suomi on pitkään ollut digitaalisuuden edelläkävijä maailmalla. Otimme ensimmäisenä käyttöön mobiilidatan, johdamme 5G-kehitystä ja hiilineutraaliustavoitteemme vuodelle 2035 ovat maailman kunnianhimoisimpia. Silti, digitaalisesta kypsyydestämme huolimatta, monet kuntapäätäjät yrittävät edelleen hallita arvokkainta fyysistä omaisuuttaan – kaupunkitilaa ja katutilaa – ilman karttaa.

Kuntamarkkinoilla Helsingissä puhun kaupunkien kohtaamista tilankäytön haasteista. Pyöriteiden leveneminen, autokannan nopea sähköistyminen ja vihreän logistiikan tarpeet ovat kiristäneet kilpailua katutilasta ennennäkemättömällä tavalla. Ratkaisuksi emme tarvitse lisää asfalttia, vaan parempaa suuntaa. Tarvitsemme liikkumiskompassin.

Älykaupunkien datavaje

On paradoksaalista, että Suomen kaltaisessa teknologisesti edistyneessä maassa pysäköintiekosysteemi on usein edelleen ”musta laatikko”. Kaupunki saattaa tietää tarkalleen, kuinka monta kilowattituntia katuvalot kuluttavat, mutta turvautuu usein vanhentuneisiin keskiarvoihin arvattaessaan, kuinka monta autoa kiertää korttelia Tampereella tai Turussa lumisena tiistaiaamuna kello 8.00. Tämä reaaliaikaisen näkyvyyden puute johtaa siihen, mitä me Arrivella kutsumme ”reaktiiviseksi liikkumisen hallinnaksi”. Reagoimme ruuhkiin vasta niiden synnyttyä. Reagoimme sähköautojen latauskysyntään vasta jonojen muodostuttua.

Liikkumiskompassi: Arvauksista ohjaukseen

Arrive Mobility Compass on menetelmä, jossa hyödynnetään korkean taajuuden dataa kaupunkipolitiikan ohjaamiseen. Kokoamalla miljoonia datapisteitä – pysäköintitapahtumista ja latauskerroista aina kamerapysäköintikohteiden käyttöasteeseen – voimme rakentaa dynaamisen ”digitaalisen kaksosen” kaupungin liikkumisesta. Tämä toimii päättäjille kompassina, joka osoittaa kohti kolmea kriittistä tavoitetta:

1. Katutilan optimointi: Voimme tunnistaa tarkasti ne kadut, jotka ovat vajaakäytöllä ja jotka voitaisiin muuttaa pyöräteiksi tai lumenkasauspaikoiksi ilman haittaa paikalliselle elinkeinoelämälle.
2. Sähköistymisen ohjaaminen: Sen sijaan, että latauspisteitä sijoitetaan sinne, minne on helpointa kaivaa, kompassi paljastaa todellisen yön yli tapahtuvan latauskysynnän. Näin infrastruktuuri-investoinneille saadaan paras tuotto.
3. Pysäköintipaikan etsimiseen käytettävä aika: Monissa suomalaisissa kaupunkikeskuksissa jopa 30 % liikenteestä on pelkkää pysäköintipaikan etsimistä. Digitalisoimalla pysäköintitarjonnan ja ohjaamalla kuljettajat suoraan vapaille paikoille (kadulle tai halliin), voimme vähentää päästöjä välittömästi ilman uutta rakentamista.

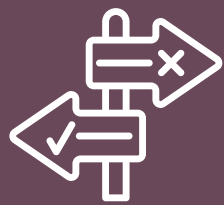
Suomi globaalina testialustana

Ankarat talvemme ja korkea teknologian omaksumiskyky tekevät Suomesta täydellisen koekentän. Jos automatisoitu pysäköintitarkaisu tai saumaton latausverkosto toimii Rovaniemellä helmikuussa, se toimii missä tahansa. Kuntamarkkinoilla puhun suomalaisten kuntien ainutlaatuisesta mahdollisuudesta. Voimme edetä nopeammin kuin Berliini tai Lontoo. Voimme ottaa käyttöön dynaamisia maksuvyöhykkeitä, jotka mukautuvat kysyntään, tai digitaalisia lupia, jotka mahdollistavat asukkaiden saumattoman pysäköinnin yli kuntarajojen.

Tie eteenpäin

Muutos EasyPark Groupista Arriveksi edustaa tätä painopisteen siirtymää. Emme ole enää pelkkä pysäköintisovelluksen tarjoaja; olemme tämän uuden liikkumisen ekosysteemin käyttöjärjestelmä. Kaupunkiemme karttaa piirretään uudelleen joka päivä niissä liikkuvien ihmisten toimesta. On aika lopettaa arvailu viivojen paikoista ja alkaa käyttää dataa oppaana. Liikkumiskompassi on käsissämme – nyt tarvitsemme vain rohkeutta seurata sitä.

//Sanna Tiilikainen, maajohtaja, Arrive Finland

MIKÄ ON KUNTAKOULU?

■ **Kuntalehden** oma koulu auttaa päättämään. Koulussa kerrataan kuntien luottamushenkilöiden tarvitsemia perustietoja.

■ **Kerromme** esimerkiksi siitä, mikä on valtuuston

puheenjohtajan rooli ja miten valtuustoryhmissä toimitaan.

■ **Kuntalehti haastattelee** konkareita ja pyytää parhaita vinkkejä hyvään päätöksentekoon.

■ **Kokeneilta** kuntapoliitikoilta saamme tietoa siitä, miten valtuustossa voi osallistua

rakentavan paikallispolitiikan tekemisessä.

■ **Luvassa on** siis oikeata tietoa ja hyviä vinkkejä paikallispolitiikkaan.

Valtuustokauden aikana voi olla monta puheenjohtajaa

Kuntalehden kuntakoulussa pureudutaan tällä kertaa, miten valtuuston puheenjohtajan vaihtuminen kesken vaalikauden toimii.

Teksti Jouni Lampinen

Kuntalaki mahdollistaa sen, että valtuusto voi puheenjohtajia valitessaan jakaa toimikautta poliittisen sopimuksen perusteella.

Espoon kaupunginvaltuusto valitsi kesäkuussa uudeksi puheenjohtajakseen kokoomuksen **Jarno Limnellin**. Samalla vihreiden **Saara Hyrkkö** siirtyi puheenjohtajan paikalta toiseksi varapuheenjohtajaksi.

Vallan vaihtuminen kesken valtuustokauden on tuttu juttu Limnellille. Hän sai jo viime valtuustokaudella kokemusta vastaavasta tilanteesta.

– Kuntavaalien jälkeisissä neuvotteluissa kaupunginvaltuuston puheenjohtajuus on jaettu vuoden pätkiin Espoossa.

Reilut viisi vuotta sitten Limnell oli ensimmäisen kerran ehdokkaana kuntavaaleissa. Limnell menestyi erinomaisesti, mikä mahdollisti hänelle paikan valtuuston puheenjohtajana – vuoden mittaisena.

Toisen kerran kuntavaaleihin osallistuttuaan hän menestyi jopa ensimmäistä kertaa paremmin, ollen Espoon ääniharava.

Hän luottaa pystyvänsä nyt vaikuttavampaan työhön, ensimmäiseen puheenjohtajakokemukseensa verrattuna.

– Kokemus kantaa, kun on perusasiat hallussa, arvioi Limnell.

– Siinä oli monien uusien asioiden omaksumista paljon, kun tulin ensimmäisen kerran politiikkaan ja kuntapolitiikkaan mukaan.

”

Kokemus kantaa, kun on perusasiat hallussa.

Miten virkakoneisto toimii? Miten rakentuu kaupungin hallinto? Mikä on lautakunnan, kaupunginhallituksen tai valtuuston rooli?

Kysymyksiä oli paljon ja Limnell selvitti uteliaana ja innokkaana asioita.

– Nyt tiedän paremmin keneen voin olla yhteydessä eri asioissa. Kokemus tuo myös rohkeutta.

Limnell kertoo esimerkkinä, miten media oli kiinnostunut hänen kommentistaan koskien Vantaan kaupunginvaltuuston puheenjohtajan **Sakari Rokkasen** (kok.) ehdotusta yhdistää Vantaa Helsinkiin.

Limnell epäilee, että hän olisi ensimmäisellä valtuustokaudellaan epäroinyt tällaiseen kysymykseen vastaamista puheenjohtajana.

Nyt hän roolinsa mukaisesti vastasi, kun media halusi saada valtuuston puheenjohtajan näkökulmaa ja sellaisen antaminen tuntui luonnolliselta.

Aiempien kokemustensa perusteella Limnell ei pidä ideaalina sitä, että Espoon valtuuston puheenjohtajuus on jaettu neljään osaan.

– Vuosi on aika lyhyt aika.

– Ideaalitilanne olisi, että puheenjohtajalla olisi neljän vuoden jakso. Se selkeyttäisi kokonaisuutta, kun yksi henkilö vetäisi neljä vuotta ja olisi vastuussa siitä puheenjohtajuudesta virkahenkilöille.

Toisaalta Limnell ymmärtää senkin, että paikkajakoja mietittäessä on tehtävä erilaisia ratkaisuja ja jonkinlainen välimalli voi-

Espoon kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajia ovat Simo Grönroos (vasemmalla), Maria Guzenina ja Saara Hyrkkö. Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimii Jarno Limnell. Kuva: Espoon kaupunki

sikin olla se, että valtuuston puheenjohtajuuden jakaisi kahteen osaan yhden kauden aikana.

”Espoon asialla”

Jarno Limnell haluaa korostaa, että nykyinenkin malli valtuuston puheenjohtajuuden jakamisesta toimii Espoossa.

Kuluvalla kaudella valtuuston puheenjohtajuus jakautuu Espoossa siten, että SDP:llä ja kokoomuksella on kumpaisellakin yksi vuosi käytettävissään. Vihreillä on kaksi vuotta aikaa hallita valtuuston puheenjohtajan paikkaa tällä kaudella.

Puheenjohtajan vaihtuessa ei tarvitse käydä läpi kaikkea mahdollista maan ja taivaan väliltä, koska varsinaiset puheenjohtajat toimivat muuna valtuustokauden aikana varapuheenjohtajina, Limnell lisää.

– Sekä valtuuston puheenjohtajat että varapuheenjohtajat kuuluvat kaupunginhallitukseen. Sama tieto on olemassa, oli sitten puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Vuosittain vaihtuvan valtuuston puheenjohtajan mallin toimivuuden on taannut osaltaan sekin, että valtuutetut toimivat hyvässä yhteishengessä Espoossa.

– Todella hyvin on yhteistyö toiminut.

– Välittämättä puolueen jäsenkirjasta, olemme vahvasti Espoon asialla. Erilaisia painotuksia on tietysti.

Yhteinen tavoite

Kokoomuksella on varsin vahva edustus kaupungin johtotehtävissä tällä hetkellä.

Limnellin ja kokoomustaustaisen kaupunginjohtajan **Kai Myk- käsen** lisäksi kokoomuksen **Mervi Katainen** toimii kaupungin- hallituksen kokopäiväisenä puheenjohtajana.

Tämä ei Limnellin mukaan tuota ongelmia.

Sitä paitsi kokoomus on saavuttanut kaupungin asukkaiden luottamuksen laajalti ja sitä vastuuta kokoomus nyt kantaa, yhteis- työssä muiden puolueiden kanssa, Limnell näkee.

Yhteisenä haasteena on Limnellin mukaan se, että ihmisiä pitäisi saada enemmän kiinnostumaan politiikasta, kuntapoli- tiikasta lähtien.

– Haluan saada ihmisiä osallistumaan enemmän kunnalliseen päätöksentekoon ja mukaan vaikuttamaan kotikuntansa asioihin.

Tätä viestiä Limnell haluaa vahvasti viedä eteenpäin. Kuntapo- litikkaan voi osallistua monella tavalla, hän huomauttaa.

Limnell on innoissaan, kun hän saa asukailta postia vaikkapa uimavesien laatuun, kuntoportaisiin tai parkkimaksuihin liittyen.

– Nämä ovat juuri niitä asioita, jotka vaikuttavat ihmisten arkeen.

– Kuntapolitiikassa on tilaa erilaisille ihmisille. Olen saanut itse- kin yli puoluerajojen ystäviä kuntapolitiikasta. ■

Kestävät aitaratkaisut kaikkiin kohteisiin Suomessa

- Koulut ja päiväkodit
- Liikunta- ja virkistysalueet
- Hoiva- ja terveyspalvelut
- Jäteasemat ja kierrätyspisteet
- Vedenpumppaamot, –puhdistamot yms.
- Energiantuotanto ja sähköverkot
- Varikot ja teollisuusalueet
- Satamat ja muut logistiikka-alueet

Nyt myös High Security –tuotteet!

Teitä palvelevat aluesuojauksen asiantuntijamme:

Sarita Karjalainen
projektimyyjä
sarita.karjalainen@anfra.fi
+358 44 757 0006

Jami Tihinen
projektimyyjä
jami.tihinen@anfra.fi
+358 44 971 5572

A-luokan aluesuojausta

Miksei kukaan halua hyviä uutisia? Me haluamme!

Mikä on sinun mielestäsi hyvä uutinen? Haluaisitko, että sinun kunnastasi kerrotaan Kuntalehdessä myönteisiä uutisia? Lähetä niitä meille, me julkaisemme.

Säännöllisesti minulta kysytään, miksi hyvät uutiset eivät kelpaa medialle.

Tämä on hyvä kysymys, ja siihen on myös aiheita. Aitoa ja oikeata vastausta on tietysti hankalampi löytää.

Miten se hyvä uutinen määritellään?

Onko se sitä, että asiat ovat parantuneet aiemmasta?

Onko se sitä, että vaikkapa kunnan asiat ovat paremmin kuin keskimäärin kunnissa? Vai onko se kenties sitä, että kuntaan on saatu tai mahdollisesti saadaan iso investointi?

Kuntalaisen kannalta hyvä uutinen voi olla taval- linen uimalaituri lähellä kotia. Tai se voi olla aurinkovoimapuisto tai uusi yritys, joka tuo työtä ja elin- voimaa.

Me tavalliset kuntalaiset arvostamme usein ihmisen kokoisia asioita, jotka vaikuttavat arkeen ja juhlaan- kin. Miten meidän jokapäiväinen elämämme toimii ja pyörii. Onko tie kunnossa, onko meillä uimahalli, miten kouluasiat on järjestetty.

Päätäjien tehtävänä on tarkastella kuntansa toimintaa lähelle ja kauas. Kun nyt panostetaan tähän yhteen isoon asiaan, se saattaa vaikkapa vuosien kuluttua tuottaa erilaista arvoa: työ- paikkoja, turistivirtoja, tunnettuutta, elinvoimaa ja elämisen edellytyksiä.

Joskus me kansalaiset saatamme ajatella, että pitääkö tuohon- kin tärvätä rahaa tai ajattelemme omasta näkökulmastamme.

Kun minä en tarvitse harjoitusjäähallia, en sitä sallisi muillekaan.

Osa isoista hankkeista on sellai- sia, että kukaan ei ihan varmasti tiedä, toteutuuko suunnitelma ja miten suurena.

Kiinnostavatko positiiviset uutiset?

Sehän on ihan totta, että usein mediassa näkyvät räväkät otsikot, sensaatiot ja ikävät asiat. Kauna myy, ja lukijat päättävät, mitä lukevat. Joskus tuntuu- kin hassulta, että samaan aikaan päivitellään sitä, mikä itse on saatu aikaan.

Mutta kyllä myönteiset- kin asiat kiinnostavat monia medioita kuten hyvät yritys- uutiset, kiehtovat yrittäjätarinat, kuntien onnistumiset ja henkilöt, jotka säteilyllään nostavat muitakin vähän korkeammalle.

Me Kuntalehdessä haluamme julkaista hyviäkin uutisia. Toki julkaisemme myös epäkohtia ja tuomme esiin asioita, joiden näkyväksi tekemisen tavoitteena on saada aikaan parannusta.

Tällä palstalla on tarkoitus julkaista lyhyitä, mukavia uutisia, joita te olette lähettäneet meille. Kertokaa onnistumisesta, pie- nistä ja isoista asioista ja henkilöistä.

Osoite on **toimitus@kuntalehti.fi**. Aihekenttään kirjoita: kun- tasi nimi ja hyvät uutiset.

Kuntalehden toimitus jää odottamaan viestejanne.

TIINA OJUTKANGAS
Päätoimittaja, Kuntalehti

Pia ja Tomi Petrellin koti on oman hotellin päärakennuksessa. Myös koirat Tango, Samba ja Rumba viihtyvät.

PALUUMUUTTAJAT

Paluumuuton tunnelma: ”Tervetullut olo”

Pia ja Tomi Petrell vaihtoivat Vantaan Savonlinnaan puoli vuotta sitten. Ilosta säteilevä pariskunta on tyytyväinen ratkaisuunsa.
– Tuntuu tosi hyvältä ja lämminhenkiseltä.

Teksti Tiina Ojutkangas **Kuvat** Timo Seppäläinen

PALUUMUUTTAJAT

■ Pia ja Tomi Petrell, uudet savonlinnalaiset 1.4.2026

■ Savonlinnan kaupunki

■ Asukasluku runsaat 30 000

Hotelli Savoir näyttää unelmien kohteelta, ja sitä se onkin **Pia ja Tomi Petrellille**. Pariskunta muutti Savonlinnaan, Pian kotikaupunkiin, huhtikuussa Vantaalta. Tosin molemmat tekevät edelleen töitä pääkaupunkiseudullakin. Pia työpaikassaan Helsingissä ja Tomi ympäri Suomea oman yrityksensä kautta.

Keväällä ostettu boutique-hotelli terasseineen sijaitsee Saimaan rannalla. Omalta pihalta ja hotellin terassilta avautuu näkymä Ouluvuonon rantaan. Petrellit eivät ole lakanneet huokailemasta onneaan.

– Tuntuu tosi hyvältä olla täällä. Ero on kuin yöllä ja päivällä sieltä, mistä lähdettiin. Tuntuu turvalliselta, rauhalliselta ja lämminhenkiseltä. Tosi kiva huomata, miten iloisia ihmiset on siitä, että ollaan tultu ja kiittelee kovasti sitä, mitä ollaan tehty. On ollut tosi tervetullut olo, kuvailee hymyilevä Pia Petrell, joka on hotellitoiminnan varsinainen yrittäjä.

Puoliso Tomi on samaa mieltä tunnelmasta. Hän kuvailee Savonlinnaa ”ihan mielettömäksi paikaksi”. Perusteluitakin löytyy: palvelut ovat lähellä.

– Tämä on kaupunki, jossa on kuitenkin tilaa hengittää. On luonto vieressä. Järvi-Suomi kauneimmillaan on vuodenaika mikä tahansa. Mutta sitten meillä on kaikki palvelut, mitä ihminen perusarkeen tarvitsee. Palvelua saa nopeasti. Ihmiset ovat olleet ihan mielettömän mahtavia, Tomi suitsuttaa.

Yksi iso asia Tomi Petrellin mielestä on turvallisuus. Savonlinnaan on ollut helppo asettua, sillä ovet

ovat auki. On löytynyt tuttuja ja jopa ystävyksiä syntynyt.

– On saattanut vähän yllättää, miten hyvin on otettu vastaa. On hyvin ystävällistä porukkaa.

Savonlinnan hyviin puoliin kuuluu Petrellien mielestä ehdottomasti kulttuuri: taidetta, museota, museolaivoja, hyvä teatteri, musiikkia.

– Ja kuinka siistiä on päästä linnaan, kun siellä on marraskuussa pimeä kierros ja hämärä illallinen.

Muutaman kuukauden urakka

Huhtikuun alusta alkaen hotellin toiminta siirtyi aiemmalta omistajalta Pia Petrellin yritykselle Savoir Experience Oy:lle. Pystymetsästä Petrellit eivät lähteneet hotellihankkeeseen. Pialla on matkailu- ja ravintola-alan ammattikoulutus. Lisäksi hän on tehnyt vuosia sivutoimisesti töitä hotelli-, ravintola- ja tapahtuma-aloilla muun muassa Kuopiossa ja Helsingissä. Muutamassa kuukaudessa on ehtinyt tapahtua paljon.

Kevään aikana on remontoitu hotellihuoneet, jotka sijaitsevat pääosin vanhassa huoltorakennuksessa. Ne on myös kalustettu ja sisustettu kokonaan uudestaan.

Samalla alkoi valtava piharemontti. Petrellien ja heidän koiriensä Tangon, Samban ja Rumban koti on pihapiirin 1800-luvulla rakennetussa päärakennuksessa. Töitä on riittänyt alkukuukaudet riittänyt ja suurin yllätys onkin ollut valtava työ määrä.

– Kaikkeen yritettiin varautua, mutta kyllä työtä oli enemmän kuin oletettiin, hymyilee Pia.

– Odotan perusarkea, että pääsee kuntosalille ja lenkkeilylle töiden jälkeen, suunnittelee Tomi.

”

Tuntuu turvalliselta, rauhalliselta ja lämminhenkiseltä.

Hotelli Savoir on Pia Petrellin toteutunut unelma kotikaupungissa.

Aiemmat siviiliammatit ja työt ovat säilyneet muu-
tosta huolimatta. It-alan ammattilainen Pia on töissä
valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksessa Valto-
rissa. Tomi toimii yrittäjänä, jonka yritys Proventum
Oy tarjoaa rahoitusratkaisuja eri alojen yrittäjille.

Brändäyksen paikka

Pariskunnalla on myös paljon ajatuksia ja odotuksia
siitä, miten suomalaiset matkailukaupungit huomatai-
sisiin Suomessa ja maailmalla. Yhtenä haasteena
Tomi Petrell pitää sitä, miten Savonlinnaa saadaan
kehitettyä siihen suuntaan, että on tapahtumia ja veto-
voimaa, enemmän eri-ikäisiä ihmisiä.

Minkälainen kaupunki Savonlinna on vantaalai-
suudestaan ylpeän Tomi Petrellin mielestä? Saimaata
ja ohikulkevia matkailijoita katseleva yrittäjä pohtii
hetken.

– Kun on käyty täällä Pian kanssa, Savonlinna on
näyttäytynyt minulle kesäkaupunkina. Tosi nättinä,
virkeänä kaupunkina, jossa on tapahtumia. Nyt
Savonlinna näyttää minulle kaupunkina, jolla on
mieleton potentiaali. Kaupunkia, joka on rakennettu
saarille, on vaikea ihan kansainvälisellä mittapuul-
lakin löytää. Suomella ja Savonlinnalla onkin brän-
däyksen paikka.

Savonlinnan ja Saimaan kesää ihail-
laan usein. Pia Petrell näkee mah-
dollisuuksia myös talvimatkailussa.
Miten hienoa olisi vaikka lumiken-
källä ja tehdä kaikkea sellaista, mitä
pohjoisessa tehdään.

– Täällä on varmasti piilotettuja
helmiä, joista kukaan ei tiedä mitään:
nuotio- ja kotapaikkoja, ja metsäpol-
kuja, että pääsee grillaamaan makka-
raa ja tekemään pannukahvia.

Tomi Petrell muistuttaa muiden luontoelämysten
lisäksi tietynlaisesta itsestäänselvyydestä.

– Täällä on saimaannorppa! Pitää olla ylpeitä, että
meillä on tällainen laji. Se on sellainen asia, josta pitää
olla ylpeä ja kansainvälisesti brändätä, kuten varmasti
on tehtykin.

Tomi puolestaan maalaillee kuvaa syksyisestä Sai-
maasta, tyynistä aurinkopäivistä ja veneilystä.

Yrittäjät ja kaupunki yhdessä

Kenen tehtävä on sitten markkinoida kaupunkia, brän-
dätä sitä? Onko se kaupungin vai yrittäjien tehtävä?

– Kaupunki tekee jo tosi paljon, mutta se tarvit-
see myös yrittäjien kanssa yhteistyötä, ei pelkästään
kaupunkia. Yrittäjät ottaa ihmiset vastaan ja kuulee
palautteet. Meillä on tosi kiva kaupunginjohtaja ja
muutenkin kaupungin porukka on ystävällistä. Poru-
kassa tekemällä saataisiin enemmän aikaiseksi, uskoo
Pia.

Petrellien mielestä tarvitaan myös yrittäjien välistä
yhteistyötä ja tervettä kilpailua.

– Yrityskulttuuri ja palvelukulttuuri luodaan täällä
ruohonjuuritasolla. Kaupunki voi tukea myös siinä,
että palvelut pääsevät kehittymään.

Tomi Petrellin mielestä vastuun pitää olla myös
valtakunnallisella tasolla, kun brändätään.

– Pitää pystyä brändäämään eri osa-alueita Suo-
mesta. Se ei voi olla pelkästään Savonlinnan kaupun-
gin vastuulla. Rahaa ei tarvitse syyttää, vaan tehdään
niitä konkreettisia tekoja, osallistutaan maailmalla
erilaisiin verkostoihin ja verkostoidutaan.

Pia Petrellin mielestä tahdon ja
kovimman tekemisen pitää tulla kau-
pungista ja ihmisistä.

– Savonlinna ja aivan varmasti
kaikki täällä haluaa, että kaupunki
kehittyy ja ihmiset haluaa tulla tänne.
Tarvitaan konkreettisia ehdotuksia
siitä, että näin me halutaan kehit-
tää. Kun on iso tahto, voidaan hakea
tukea isoveljeltä.

Supertärkeitä yhteydet

Pia Petrell on valtiolla töissä. Savonlinnan hotellissa
työntekijät pyörittävät arkea Pian tehdessä päivätyö-
tään. Hän kehittää osana tiimiä erilaisia tiedolla joh-
tamisen tapoja.

– Käsitellään dataa ja pyritään kehittämään esimer-

Hotelli sijaitsee aivan rannassa lähellä Olavinlinnaa ja vene on hotellin laiturissa.

”

Mielessä on
myös joulukuu ja
Olavinlinnan
Tuomaan
markkinat.

kiksi erilaisia säästämisen tapoja. Tykkään siitäkin
työstä tosi paljon ja se hyödyttää tätäkin tekemistä tosi
paljon. Pystyy säätämään toimintaa niin, että se mikä
toimii, sitä tehostetaan. Ensimmäisen kesän jälkeen
pyörittelen dataa varmaan paljon myös hotellissa.

Tomi Petrell muistuttaa saavutettavuuden ja lento-
yhteyden merkityksestä. Tällä hetkellä Savonlinnasta
päästään alle tunnissa Helsinkiin.

– Jos halutaan saavuttaa kansainvälisiä turisteja,
on lentoliikenne tärkeä asia. Raideliikenne on äärim-
mäisen tärkeä ja se tukee liike-elämää. Valtiolla pitää
olla investointihalukkuutta, että saadaan pieni patka
siltaa, viittaa Petrell mahdollisuuteen palauttaa rai-
deliikenne myös länteen.

Liikenneyhteyksiä tarvitaan muun muassa siihen,
että Pia Petrell pääsee töihinsä Helsinkiin. Valtran
toimipiste on myös muun muassa Mikkelissä.

– Meillä on myös tosi hyvät etätyömahdollisuudet
ja minulla on tänne kotiin rakennettu erittäin hyvät
olosuhteet. Mutta hyvä on tavata myös ihmisiä, käyn
tapaamassa tiimiläisiä, on kokouksia ja muuta.

Ihana syksy

Syksy lähestyy kovaa kyytiä ja paluumuuttajapariskun-
nalle se on ensimmäinen Savonlinna-syksy.

– Odotetaan syksyn tapahtumia, sitä, että pääs-
tään osallistumaan ja että saadaan asiakkaita meille
ja muille yrittäjille. Odotan myös sitä, että lähdetään
miettimään, miten me vielä kehitettäisiin ja piden-
nettäisiin syyskautta. Mielessä on myös joulukuu ja
Olavinlinnan Tuomaan markkinat, loihitti Pia Petrell
mielikuvaa.

Aina ei ole mielessä yrityksen kehittäminen ja brän-
däys, vaan myös tavallinen arki. Tomi odottaa lenk-
keilyä ja kuntosalia. Pia muun muassa tanssimista.
Koirat, Tango, Samba ja Rumba, ovat saaneet nimensä
emäntänsä tanssiharrastuksesta, johon sisältyy niin
tanssimista kuin tanssin opettamista. Vapaata on
mahdutettu myös kiireiseen kesään.

– On käyty oopperassa, ensi viikolla mennään
House of Olaviin keikalle, käydään syömässä. Sau-
notaan, katsotaan leffaa ja vietetään aikaa meidän
koirien kanssa. ■

Ding Ma iloitsee Savonlinnasta. Hän nauttii tapahtumista, mutta myös arjen hetkistä.

Ding Ma arvostaa arjen luksusta

Kuntalehden uudessa sarjassa tavataan paluumuuttajia. Joka kerta kysytään myös kunnan tai kaupungin johdolta, mitkä ovat paikkakunnan vetovoimatekijät ja miksi kannattaa muuttaa. Savonlinnan vt. kaupunginjohtaja **Ding Ma** on itsekkin tuore savonlinnalainen, joka muutti kaupunkiin maaliskuussa.

Teksti Tiina Ojutkangas **Kuva** Timo Seppäläinen

1) Millainen kaupunki Savonlinna on asukkaalleen? Vetovoimatekijät?

– Savonlinnan slogan on ”Enemmän elämää Savonlinnassa”. Se kuvaa hyvin sitä, mitä haluamme tarjota. Kaupungin kokoon nähden täällä on poikkeuksellisen paljon kulttuuria, tapahtumia, liikuntamahdollisuuksia ja luontoelämyksiä. Arki on sujuvaa, mutta samalla elämä on rikasta.

2) Mitä Savonlinna tekee saadakseen täältä kotoisin olevat ihmiset palaamaan?

– Monella Savonlinnasta lähteneellä on edelleen vahva side kotiseutuun. Tänne palataan kesäisin, täällä on mökki tai opiskelumuistoja esimerkiksi Taidelukiosta tai opettajankoulutuksesta. Haluamme pitää nämä siteet elävinä ja toivottaa ihmiset lämpimästi takaisin silloin, kun elämäntilanne sen mahdollistaa.

3) Miten ihmiset pidetään kaupungissa? Voivatko he vaikuttaa?

– Uskon siihen, että ihmiset sitoutuvat kotikaupunkiinsa, kun he kokevat tulevaisuuden kuulluiksi. Olemme kehittäneet kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia määrätietoisesti. Järjestämme säännöllisesti kyläiltoja, asukastapaamisia ja muita kohtaamisia eri puolilla kaupunkia. Lisäksi kuntalaisilla on suorat yhteydenpitokanavat kaupungin johtoon.

4) Miksi sinä viihdyt Savonlinnassa? Mikä sinulle on tärkeää?

– Minulle ne ovat arjen pienet luksushetket. Se, että aikaa ei kulu ruuhkissa vaan elämiseen. Ihmiset ovat ystävällisiä ja helposti lähestyttäviä. Ruoka on puhdasta ja tulee läheltä. Ja kaiken tämän lisäksi voi nauttia kansainvälisen tason kulttuurista, upeista urheilutapahtumista ja ainutlaatuisesta Saimaan luonnosta.

Ryhmäkuri – Väärin ymmärretty demokratian sankari

Onko ryhmäkuri huono homma? Palaamme toukokuiseen kokoukseen, jossa Turun valtuusto käsitteli tunteita herättävää ratikkahanketta. Päätös ei ollut helppo, mutta selvä.

Teksti Tiina Isotalus ja Jyrki Liikka

Turun ratikkavaltuuston yksi dramaattisimmista hetkistä oli, kun valtuutettu **Timo Nurmio** piti anteeksipyyntöpuheen, kun hän äänesti ratikan puolesta, vaikka ei olisi halunnut. Nurmion oma valtuustoryhmä (SDP) oli tehnyt äänestyksen jälkeen ryhmäpäätöksen, että Turun demarit tukevat ratikkahanketta.

Nurmio ilmoitti äänestävänsä oman ryhmänsä ryhmäpäätöksen mukaisesti, vaikka hän aiemmin kertoi vastustavansa ratikkaa.

– Turun talous ei ole kovin ihmeellisessä vaiheessa. Kaikesta vähennetään, nuorisotaloja lopetettiin neljä kappaletta. Niitä kaikia tarvitaan, ja katsoin sillä tavalla, ratikkaakin tarvitaan, mutta että se olisi mahdotonta tällä hetkellä, sanoo 40 vuotta valtuutetuna ollut Nurmio.

Nurmio pyysi ryhmältään kirjallisesti lupaa äänestää toisin.

– En lupaa saanut ja tein päätöksen, että olen ryhmäkurin mukana kuitenkin. Olen aina äänestänyt ryhmän mukana.

Turussa muut ryhmät tekivät sen päätöksen, että valtuutetut saavat äänestää omantuntonsa mukaan. Toisaalta osa ratikkaa vastustaneista valtuutetuista oli pois kokouksesta.

Ryhmän linjaa haetaan myös paikallispolitiikassa

Ryhmäkuri on sanana tuttu, mutta sen käytännön soveltaminen on ehkä suurelle yleisölle vieraampaa. Kunnallispolitiikassa ryhmäkuri sovelletaan kirjavasti, mutta mikäli ryhmäpäätös tehdään, siitä voi seurata sanktioita myös paikallispolitiikassa. Sanktio voi olla huomautus, ryhmästä erottaminen määräajaksi tai erottaminen pysyvästi.

Perinteisesti eduskuntaryhmissä ryhmäkuria ei sovellettu päätöksiin, jotka ovat niin sanottuja omantunnon kysymyksiä tai kansanedustajan omaan alueeseen liittyviä kysymyksiä.

Keväällä kokouksen eduskuntaryhmästä erotettiin neljäksi viikoksi kansanedustaja **Pihla Keto-Huovinen**, joka äänesti porssaiden kastratiota vastaan. Hän perusteli päätöstään eläinten oikeuksilla.

Sanana ryhmäkuri on voimakas. Toinen ilmaisu on ryhmän linja, joka muodostetaan yhteisen keskustelun kautta. Silloin jokainen saa kertoa oman näkemyksensä.

Jos linja on kuten enemmistö sen päättää, muut menevät sen mukaan.

Yksin ei saa mitään aikaiseksi

Nurmion poliittisen uran vaikein ryhmäpäätös ratikka ei kuitenkaan ollut. Vaikeimmaksi päätökseksi hän mainitsee Turun Puhelin

Ratikkakeskustelu Turun kaupunginvaltuustossa. Kuva: Timo Jakonen

Oy:n myynnin, joka toteutettiin vaiheittain 1990- ja 2000-lukujen taitteessa.

– Silloin esitin ryhmässä, että myynti hylätään, mutta hävisimme äänestyksen 8–6. Pyysin eriävää mielipidettä, ja lopulta äänestin asiassa oman ryhmän mukana.

Nurmio pohtii, että pitäisi ehkä ilmoittaa selvemmin ihmisille, että tällä tavalla me toimimme.

– Kun tehdään ryhmäpäätös, ollaan sen mukana. Ei me mitään yksinään aikaiseksi saataisi. Ei voi ottaa vain rusinoita pullasta.

Seuraa Päättäviä elimiä myös somessa.

Päättävät elimet -podcast antaa äänen myös kuntaflenssereille, eli kuntien erilaisille vaikuttajille. Löydät sen Spotifystä, Apple Podcasts -palvelusta ja muilta alustoilta. Seuraa Päättävät elimet -podcastin sisältöjä ja tekemistä myös somessa.

Saako Mustin haudata takapihalle?

Lemmikin kuolema ei ole perheessä pieni asia. Lemmikki on monelle perheenjäsen. Kun koira, kissa, kani tai marsu kuolee, moni haluaa tehdä sille viimeisen palveluksen ja laskea sen itse maan poveen. Mutta saako niin tehdä? Pykäläpeikko tarttuu lakikirjaan.

I Kunnan näkökulma

Keurusselän ympäristön- ja terveysuojelutoimiston vs. ympäristöterveyspäällikkö Sanna Koskela, kuinka lemmikkieläinten haudausvalvonta on järjestetty Keurusselän kunnissa?

– Keurusselän yhteistoiminta-alueemme hoitaa lakisääteiset tehtävät. Alueeseen kuuluvat seuraavat kunnat: Keuruu, Kuhmoinen, Jämsä, Mänttä-Vilppula, Ruovesi ja Virrat.

– Keuruu toimii yksikön isäntäkuntana. Toiminnan järjestämisestä vastaa Keurusselän ympäristölautakunta, jossa on edustus jokaisesta valvonta-alueelle kuuluvasta kunnasta.

Onko Keurusselän kunnilla omia lemmikkien haudausmaita ja mahdollisuutta esimerkiksi lemmikin tuhkaukseen?

– Keurusselän alueella käytännöt vaihtelevat kunnittain. Vastuu eläimen hautaamisesta on aina omistajalla.

– Keuruulta ja Jämsästä löytyy pieneläinhautausmaa. Tuhkauksesta voi tiedustella kunnaneläinlääkäriltä.

Saako vaikkapa koiran haudata sille rakkaan lenkkipolun varteen, kunnan puistoon pihlajan alle?

– Lähtökohtaisesti ei. Hautaus vaatii aina maanomistajan luvan.

II Valtakunnallisen valvojan näkökulma

Lemmikkieläinten haudauksen ylin valtakunnallinen valvonta on Ruokaviraston vastuulla. Erityisasiantuntija Kirsi Vienola, mikä on lemmikkihaudauksen pääsääntö?

– Lainsäädäntö mahdollistaa kuolleen lemmikkieläimen hävittämisen hautamalla tai tuhkaamalla.

Saako lemmikin haudata omalle pihamaalleen?

– Saa, kunhan se tehdään turvallisesti ja muutoinikin lain asettamissa rajoissa.

– Eläimiä ei saa haudata pohjavesialueelle, vedenottamon suoja-alueelle, 250 metriä lähemmäksi talousvesikaivoa tai vesistöön viettävään rinteeseen.

– Kuollut eläin on haudattava vähintään yhden metrin syvyyteen, ja hauta on peitettävä heti niin, etteivät ketut, rotat tai muut eläimet pääse siihen käsiksi.

Saako kuollutta lemmikkiä ikinä panna nytyissä sekajätteen joukkoon?

– Laki sallii lemmikkieläinten polttamisen ympäristöviranomaisten hyväksymässä jätteenpolttolaitoksessa – eli myös sekajätteenä, jos kyseiseltä alueelta jäte menee jätteenpolttolaitokseen.

– Asia on syytä varmistaa omasta jäteyhtiöstä. Jos jäteyhtiön mielestä tälle ei ole estettä, on kuollut lemmikki syytä laittaa kaksinkertaiseen muovipussiin.

Entä tuhkaus?

– Lemmikkieläimen saa polttaa myös erillisessä polttolaitoksessa eli lemmikkituhkaamossa. Tämä lienee lemmikin omistajalle helpoin ratkaisu. Tosin se maksaa.

– On tärkeätä muistaa, että raatojen hävittäminen omin päin avotulella polttamalla on kiellettyä koko Suomen alueella.

III Pykäläpeikon lakitärpit

EY:n sivutuoteasetus 1069/2009 ja sen täytäntöönpanoasetus EU 142/2011

- Sivutuoteasetuksen artikla 8 a) iii-kohta ja artikla 19: Kuollutta lemmikkiä pidetään juridisesti eläimestä saatavana sivutuotteena. Sivutuotteiden käsittelystä ja hävittämisestä säädetään kansallisella lailla.

Sivutuotelaki 517/2015

- 28 §: Kuolleet lemmikkieläimet ja hevoseläimet saa hävittää hautamalla maahan tai toimittamalla ne hyväksytylle kaatopaikalle.

Terveydensuojelulaki 763/1994

- 24 §: Kunnan on osoitettava kuolleiden eläinten hautaamiseen ja hävittämiseen sellainen paikka tai tapa, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa.

Ympäristönsuojelulaki 527/2014

- 16 §: Maaperän pilaamiskielto.
- 17 §: Pohjaveden pilaamiskielto.

Eläintautilaki 76/2021

- 20 § ja 21 §: Jos lemmikin kuolinsyy on epäselvä tai herää epäily tarttuvasta eläintaudista, asia kannattaa selvittää eläinlääkärin kanssa ennen hautaamista.

Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta 410/2009

- 2 §: Jos kunnalla ei ole käytössään vähintään kymmentä henkilötyövuotta ympäristöterveydenhuoltoon, sen on hoidettava velvollisuutensa yhteistoiminnassa toisen tai useamman kunnan kanssa.

IV Pykäläpeikon puujalka-aforismi

Kun koira kuolee, suru on syvä – ja sen koiran haudallakin on oltava syvyyttä ainakin metrin verran.

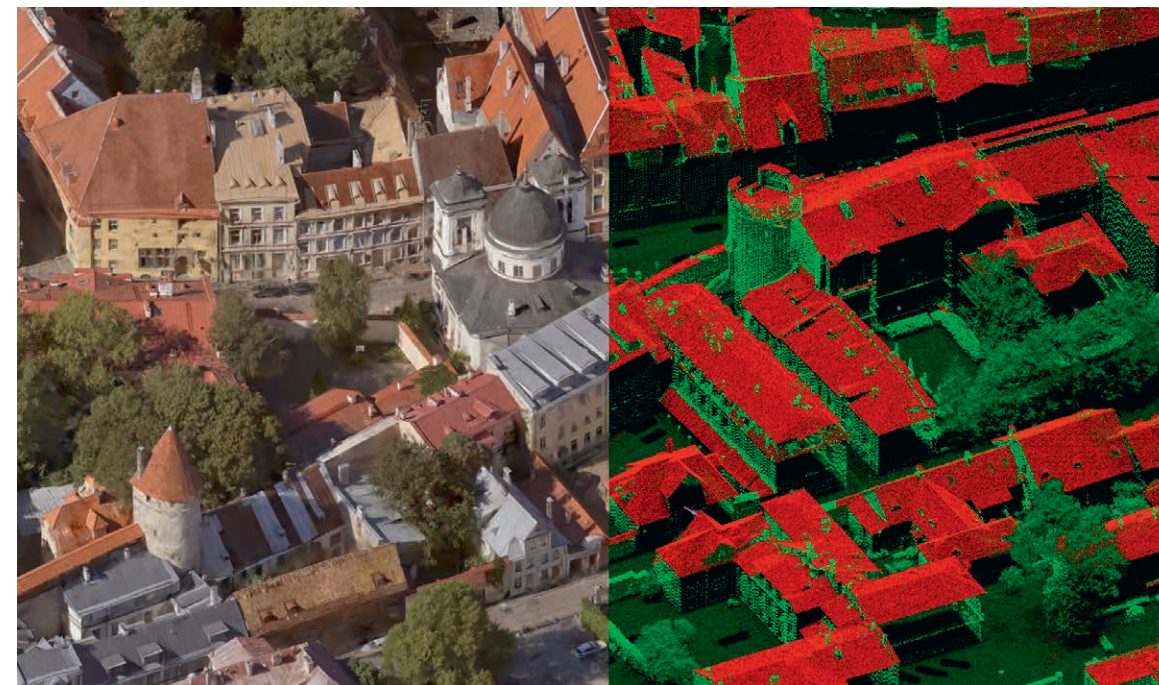
ARI MÖLSÄ

ari.molsa@oikeusjuttu.fi

Kirjoittaja on Yle Uutisten ja A-studion entinen pitkäaikainen oikeustoimittaja ja Kuntalehden avustaja. Koulutukseltaan hän on varatuomari.

Tallinnan Gaussian Splat -kaupunkimalli

Vasemmalla Gaussian Splat –malli ja oikealla laserskannatut ja luokitellut pisteet

Malli on erittäin tarkka ja yksityiskohtainen

Lisätietoja tästä

Malli on fotorealistinen ja erittäin tarkka ja yksityiskohtainen ja ylittävät mesh mallien tarkkuuden ja sitä voidaan käyttää suoraan TerraStreet, TerraPipe, TerraGas, TerraH2 suunnitteluohjelmissa.

Malli perustuu IGI mbH:n ja Eestin maanmittauslaitoksen suorittamalla lennolla tehtyyn samanaikaiseen laserskannaukseen Riegl VQ-1560i laserskannerilla ja IGI Urbanmapper-2 Evo -kameralla. IGI Urbanmapper 2 Evo:ssa on nadir- ja neljä viistokameraa. Lentokorkeus oli 500 metriä ja kuvien resoluutio on 2,5 cm. Laserskannauksessa kerättiin keskimäärin 45 pistettä neliömetrille.

Kuvat tuotiin Bentley Systemsin iTwin Capture Modeler Flex -ohjelmaan jolla laskettiin viisto- ja pystyilmakuvista Gaussian Splat -malli kaupungista.

Samanaikaisesti tehdyn laserskannauksen pistepilvi luokiteltiin Terrasolid Oy:n TerraScan-ohjelmalla. Luokitellun pistepilven avulla myös Gaussian Splat -malli luokiteltiin periyttämällä luokitellun pistepilven luokat vastaaville Gaussian Splateille. Bentley MicroStation ohjelmistoon asennetulla TerraSplat ohjelmalla voidaan näyttää Gaussian Splateja CAD-ympäristössä. Yhdistämällä fotorealistinen näkymä koordinaattitarkkaan laserskannausaineistoon voidaan niitä molempia hyödyntää aineiston digitoinnissa.

GNSS/GPS-häirintä muodosti erityishaasteen suoritettulle tiedonkeruulle. IGI:n AEROcontrol ratkaisulla saatiin kuitenkin lentoratatiotiedot ratkaistua jatkuvasta häirinnästä huolimatta.

Ota yhteyttä niin kerromme lisää sales@terrasolid.com.

Kompassi ristiriitaisten tavoitteiden keskellä

Kuntaliiton avustava juristi Taru Ollikainen avaa, miten kuntastrategia ja kunnanhallitus ovat avainasemassa pyrittäessä johtamaan kuntaa kokonaisuutena, vaikka eri toimialojen ja poliittisten näkemysten välillä olisi ristiriitoja.

Kunnan kokonaisuus tarkoittaa kuntalain mukaista periaatetta, jossa huomioidaan koko kuntakonsernin toiminnassa, taloudessa ja päätöksenteossa yhden osa-alueen edun sijasta laajemmin kunnan ja asukkaiden etu. Kunnan kokonaisuus ei ole yksittäinen sääntö tai lainkohta, vaan tapa ymmärtää kunnan toiminta kokonaisuutena.

KOKONAISEDUN MÄÄRITTELY EI OLE HELPPÖÄ, koska kunnallinen päätöksenteko on poliittista ja monimutkaista. Silti kunnan on johdettava toimintaansa niin, että eri osa-alueet tukevat samaa päämäärää. Kunta ei ole vain viranomaispäätöksiä tekevä organisaatio, vaan sille kuuluvat myös palvelut, tytäryhteisöt, kuntien välinen yhteistyö ja rahoitusratkaisut. Kunnan tehtävä on löytää kokonaisuutta pitkällä aikavälillä palvelevia ratkaisuja myös silloin, kun näkemykset eroavat.

Kokonaisedun perusta on kunnanvaltuuston hyväksymä kuntastrategia. Strategia kertoo, mihin kunta suuntaa voimavaransa. Strategia ei ole juridisesti sitova, mutta se ohjaa kaikkea päätöksentekoa. Strategia auttaa tekemään valintoja tilanteissa, joissa kaikkien yksilöiden etua ei voida toteuttaa yhtä aikaa.

KUNNANHALLITUKSELLA ON KESKEINEN ROOLI kokonaisedun toteuttamisessa. Lain mukaan kunnan toimintaa johdetaan strategian mukaisesti, ja kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan, hallinnon ja talouden kokonaisuudesta. Hallituksen tehtävänä on valvoa kunnan etua ja varmistaa, että päätökset tukevat pitkän aikavälin tavoitteita.

Käytännössä kokonaisuus toteuttaa

kunnan viranomaistoiminta. Viranhaltijan tehtävä on edistää kunnan etua, ei vain yksittäisen toimialan tai ryhmän etua. Tämä edellyttää toimivallan tuntemista: viranhaltija ei voi edistää kunnan etua asiassa, jossa hänellä ei ole toimivaltaa.

KUNTALAISTEN NÄKÖKULMASTA kokonaisedun näkyvin osa ovat kunnan palvelut. Kokonaisedun mukaisesti palvelujen tulee olla vaikuttavia, kustannustehokkaita ja yhdenvertaisia. Toimivat palvelut vaikuttavat suoraan asukkaiden hyvinvointiin ja kunnan vetovoimaan.

Omistajaohjauksen avulla kunta varmistaa, että tytäryhteisöt toimivat kunnan tavoitteiden mukaisesti. Tytäryhteisön perustamisella tulee olla selkeä strateginen tavoite, ja yhteisön hallituksen on ymmärrettävä kunnan tavoitteet ja oma roolinsa osana kuntakonsernia.

KUNTIEN VÄLINEN YHTEISTYÖ muodostaa sekin kokonaisuutta. Esimerkiksi kuntayhtymä, yhteinen virka tai toimielin voi parantaa palvelujen laatua ja tehostaa resurssien käyttöä. Niin ikään rahoituspäätöksillä voidaan tukea kunnan elinvoimaa, palvelujen järjestämistä ja pitkän aikavälin taloudellista kestävyyttä.

Kunnan kokonaisuus ei siis ole yksittäinen päätös tai yksittäisen toimialan tavoite. Se on tapa johtaa kuntaa siten, että kaikki osa-alueet tukevat samaa tavoitetta. Kokonaisedun toteutuminen edellyttää strategista johtamista, toimivaa yhteistyötä ja kykyä nähdä yksittäisiä päätöksiä laajempi kokonaisuus.

Taru Ollikainen
Kirjoittaja on Kuntaliiton avustava juristi

”

Tytäryhteisön perustamisella tulee olla selkeä strateginen tavoite.

Käytöksellään oireilevien lasten kasvuun, oppimiseen ja koulunkäyntiin tukea Valterista

Kun lapsi käyttäytyy haastavasti, on aikuisten tehtävänä etsiä tilanteeseen sopivia ratkaisuja ja uusia toimintamalleja. Samoja keinoja ikätasoisesti soveltamalla voidaan käyttäytymisen ja itsesäätelyn pulmissa auttaa niin varhaiskasvatuksessa kuin koulussakin.

Kaikki käyttäytyminen on viestintää – käytöksellä reagointi voi viestiä hädästä. Kun ymmärrämme tämän, suhtautumisemme haastavaan käyttäytymiseen voi muuttua. Emme silloin näe sitä meitä vastaan suunnatuksi, emmekä näin ota asioita henkilökohtaisesti. Tämän ymmärryksen myötä pystymme paremmin keskittymään käyttäytymisen taustalla olevien tekijöiden selvittämiseen, toiminnan suunnitteluun ja käyttäytymisen hallintaan.

Ymmärrys ja kohtaaminen keskiössä

Joskus pienetkin vastoinkäymiset voivat mullistaa arjen ja reaktiot voivat olla rajuja suhteessa tapahtuneeseen. Kyse on usein hermoston ylikuormituksesta tai puutteellisista säätelytaidoista. Käytöksellä reagoinnin taustalla voi olla myös yksilöön, vanhemmuuteen ja kotiin, ympäristöön, henkilökunnan osaamiseen ja kyseiseen hetkeen liittyviä asioita.

Kun lapsi käyttäytyy haastavasti, saatamme odottaa ja toivoa hänen muuttavan käyttäytymistään. Meidän aikuisten on kuitenkin helpompi muuttaa omaa käyttäytymistämme sen sijaan, että odotamme muutosta lapselta. Kun tiedostamme, että kaikki käyttäytyminen vaikuttaa toiseen, pystymme kohtaamaan lapset paremmin ja toimimaan heille kanssasäätelijänä.

Konkretian kautta eteenpäin

Käytöksellään oireilevien oppilaiden hyvä oppimis- tai toimintaympäristö voi helpottaa ja vahvistaa toimintakykyä. Vastaavasti huonosti tukeva ympäristö voi heikentää kykyä säädellä tunteita ja käyttäytymistä. Neuromoniniaisilla oppilailla tai lapsilla varhaiskasvatuksessa itsesäätelyn taidot ovat usein vasta kehitymässä, ja sen vuoksi oppimisympäristön pitäisi perustua seuraaviin kulmakiviin.

Kulmakivet

- Ensinnäkin kaiken opetuksen ja päivän kulun tulee olla selkeää ja ennakoitavaa niin laajassa mittakaavassa kuin myös jokaisella oppitunnilla ja joka tehtävässä. Suunnittelu ei vie enempää aikaa, vaan kysymys on siitä, että ymmärretään oppilaan vahva tarve tietää mitä tulee tapahtumaan. Kerrotaan ja ennakoidaan tulevat asiat visuaalisesti kirjoitetuin sanoin tai kuvin puhutun kielen lisäksi.
- Toiseksi oppimisympäristön tulisi olla aistiystavallinen tai aistiesteetön. Erityisesti neuromoninaisia oppilaita kuormittavat monet äänet, hajut, maut ja kosketukset päivän aikana. Joillekin jo yksi kova ääni voi olla niin kuormittava, että hän reagoi käyttäytymisellään muiden mielestä negatiivisesti siihen, vaikka hänen näkökulmastaan hän saattoi vain pyrkiä pois tilasta, jossa kova ääni kuului. Joillekin koko päivän ajan läsnä olevat kuormittavat aistimukset ylittävät lopulta kynnyksen reagoida.
- Kolmantena onkin erittäin tärkeä selvittää, mitkä asiat kuormittavat ja erityisesti mitkä palauttavat. Kuormitusta vähentävien keinojen lisääminen koulupäivään on ensiarvoisen tärkeää käyttäytymisellään reagoivien oppilaiden kohdalla. Usein käytöksellään oireilevat ovat itse hyvin stressiherkkiä ja olennaista onkin miettiä, miten näiden lasten mielen hyvinvointia voidaan lisätä. Kun stressitaso ei nouse liian korkealle vaan pysyy optimaalisella tasolla, lapsi hallitsee myös käyttäytymistään.

Turvallisessa ympäristössä annetaan tilaa onnistua

Sosiaalisesti turvallinen ympäristö antaa mahdollisuuden harjoitella tunne- ja sosiaalisia taitoja tutussa ympäristössä sellaisten aikuisten läsnä ollessa, jotka tukevat lasta ja iloitsevat hänen osaamisestaan. Vahvuuksiin keskittyminen oppimisympäristössä auttaa lasta toimimaan hänelle parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Tärkeää on myös pohtia, että millainen käyttäytyminen on sellaista, johon aikuisten tulisi puuttua. Onko käyttäytyminen erilaista kuin muilla lapsilla, mutta esimerkiksi neuromoniniaiselle oppilaalle tavanomaista hänen erityisyyteensä liittyvää käyttäytymistä? Kaikkein mikä aiheuttaa vaaraa, tulee luonnollisesti puuttua.

Oppimisen tuen palvelut Valterista

Me Valterissa tarjoamme tukea lasten ja nuorten kasvuun, oppimiseen ja koulunkäyntiin valtakunnallisesti. Meillä on vahvaa erityistä osaamista käytöksellä oireilun lisäksi muun muassa aisteihin, motorikkaan, kieleen ja kommunikaatioon, neuromoninaisuuteen sekä kouluun kiinnittymiseen liittyen.

Asiantuntijamme kohtaavat lapsia sekä heidän kanssaan toimivia aikuisia eri puolilla Suomea niin varhaiskasvatuksessa kuin kouluissa. Koulutamme työyhteisöjä ja kehitämme jokaisen oppijan oikeuksia huomioivaa toimintakulttuuria. Tarjoamme konsultaatiota myös edullisina etäpalveluina..

Autetaan yhdessä lapsia ja nuoria onnistumaan!

Tutustu oppimisen tuen palveluihimme ja ota yhteyttä: valteri.fi

Parhaat pikkujoulut juhlitaan Punaisilla laivoilla!

Suosituimmat juhlatilat täyttyvät syksyllä kovaa vauhtia –
varmistaa omasi ajoissa!

Kun järjestät yrityksenne pikkujoulut laivalla,
saat samassa paketissa tilan, tarjoilut, ohjelman ja
tarvittaessa myös majoituksen.

*Yllätä
Tiimisi!*

VIKING LINE

Kokous- ja ryhmäosasto
puh. 0800 412 412
ryhma@vikingline.com

